

11.9.2019

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Stansvikin puistoalueet ja Stansvikintie

Tähän muistioon on kerätty tiivistelmä suunnittelun aikaisesta vuorovaikutuspalautteesta.

PUISTOSUUNNITELMAEHDOTUKSEN NÄHTÄVILLÄ OLO (19.6.–2.7.2019)

Stansvikin kartanopuiston ja Tahvonlahdenniemen puistosuunnitelmaehdotus oli nähtävillä 19.6.–2.7.2019. Aiheesta tuli neljä muistutusta: Helsingin luonnonsuojeluyhdistykseltä, Stansvikin kyläyhdistykseltä sekä yksityishenkilöiltä.

KATUSUUNNITELMAEHDOTUKSEN NÄHTÄVILLÄ OLO (1.–14.5.2019)

Stansvikintien katusuunnitelmaehdotus oli nähtävillä 1.–14.5.2019. Endotuksesta annettiin yksi muistutus.

PUISTO- JA KATUSUUNNITELMALUONNOKSIEN ESILLÄ OLO (8.–28.11.2018) SEKÄ YLEISÖTILAISUUS 15.11.2018

Katu- ja puistosuunnitelmaluonnos oli esillä Helsingin kaupungin info- ja näyttelytilassa Laiturissa sekä Helsingin kaupungin verkkosivulla osoitteessa www.hel.fi/suunnitelmat esillä 8.–28.11.2018 välisenä aikana.

Suunnitelmaluonnoksia koskeva yleisötilaisuus pidettiin Stansvikin ravintolassa 15.11.2018 klo 18 – 20. Samassa tilaisuudessa kerrottiin myös kesämajapaikkojen siirrosta Uusikylän alueelta Vanhakyliin. Tilaisuudessa oli paikalla edustajia viestintäpalveluista, maankäyttö ja kaupunkirakenteen liikenne- ja katusuunnittelupalvelusta, kaupunkitila- ja verkostot –palvelusta, puisto- ja viheraluesuunnittelu -yksiköstä sekä suunnittelukonsultilta. Tiedote asukastilaisuudesta lähetettiin alueen toimijoille, seuroille ja vuokralaisille. Suunnitelmien esittelytilaisuudessa kävi noin kolmekymmentä henkilöä. Mahdolliset kommentit suunnitelmiin pyydettiin toimittamaan 27.11.2018 mennessä.

Esillä olon palautteet ja vastineet on käsitelty tämän vuorovaikutusmuistion sivuilla 19–26.

VASTAUKSET MUISTUTUKSIIN

Puistosuunnitelmien nähtävilläolo

Stansvikin kartanopuiston ja Tahvonlahdenniemen puistosuunnitelmat ovat olleet nähtävillä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 43 §:n mukaisesti 19.6.-2.7.2019 välisen ajan. Suunnitelmien nähtävillä olosta on ilmoitettu kirjallisesti suunnittelualueen kiinteistöjen omistajille sekä sähköpostilla Stansvikin kyläyhdistykselle.

Suunnitelmista on tehty neljä muistutusta, jotka on käsitelty seuraavassa.

Vastaukset muistutuksiin on ryhmitelty neljään aihepiiriin. Kunkin aihepiirin alkuun on poimittu muistutuksista kyseistä aihepiiriä koskevat kohdat.

- 1) ARVOT
- 2) PUIDEN JA PENSAIDEN POISTOT
- 3) KULKUREITIT, PYSÄKÖINTIALUEET JA TOIMINNOT
- 4) KÄYTÄVÄYHTEYS VENEVAJAN EDUSTALLA

Vastaukset ovat muistutusotteiden lopussa. Muistutustekstit ovat mustalla ja [vastaukset niihin sinisellä.](#)

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

1) ARVOT

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys Muistutus 1:

Asia: Muistutus Laajasalon Stansvikin kartanopuiston ja Tahvonlahdenniemen puistosuunnitelmaehdotuksesta

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys on perehtynyt puistosuunnitelmaehdotukseen ja toteaa siitä muistutuksenaan seuraavaa.

Suunnitelma-alueen luonteesta ja luontoarvoista

Puistosuunnitelmaehdotus kohdentuu Stansvikin luonnoilta erittäin arvokkaalle ja rikkaalle alueelle. Alueella yhdistyvät merkittävät metsä- ja rantaluontoon liittyvät arvot. Hankealueen keskeisimmät luontoarvot liittyvät luontotyyppitasolla alueen lehto- ja kangasmetsiin, ruovikoihin sekä merenranta-alueisiin. Lajitasolla alueella on erityistä merkitystä lepakoille, linnustolle sekä jalopuille ja niistä riippuvaiselle lajistolle. Hankealueen lahoppuustoon liittyvät arvot on selvitetty hyvin puutteellisesti, mutta oletettavasti niidenkin osalta merkittäviä arvoja löytyy.

Laajasalon viime vuosien kaavoitus on ollut kiivasta. Pääosa hankealueesta sisältyy ristiriitaisen vastaanoton osallisten keskuudessa saaneeseen, nykyisin lainvoimaiseen Stansvikin kartanon asemakaavaan. Juuri muutamia viikkoja sitten Helsingin hallinto-oikeus kumosi hankealuetta sivuavan Stansvikinkallion asemakaavan. Samaan aikaan alueella on tarkoitus toteuttaa myös erilaisia metsänhoitotoimia.

Kaikkien yllä mainittujen hankkeiden ja hoitotoimien yhteisvaikutus Stansvikin alueen merkittäviin luontoarvoihin on millä tahansa objektiivisella mittarilla arvioituna vahvasti heikentävä. Siksi aluetta koskevien puistosuunnitelmien ja metsien luonnonhoitosuunnitelman tavoitteet ja toteutustavat tulee muuttaa luontoarvoja heikentävistä niitä vahvistaviksi.

Suunnitelmaehdotuksen toteuttamiskelpoisuudesta

Suunnitelmaehdotus on erittäin vahvasti ristiriidassa Helsingin kaupunkistrategian 2017-2021 monimuotoisuustavoitteiden kanssa. Osaltaan se on ristiriidassa myös Stansvikin kartanoalueen uuden asemakaavan suojelumääräysten (VL/s-1) sekä asemakaavassa osoitettujen ulkoilupolkujen leveydestä annettujen määräysten kanssa. Ulkoiluväylien verkoston osalta puistosuunnitelma on myös vanhentunut, sillä viereinen Stansvikinkallion asemakaava kumottiin hallinto-oikeudessa.

Puistosuunnitelma onkin nyky muodossaan toteuttamiskelvoton ja se on syytä palauttaa uuteen valmisteluun.

Puistosuunnitelman selostusosa yksipuolinen

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Selostuksen lähtökohdissa ja tavoitteissa on käsitelty jonkin verran hankealueen luontoarvoja. Esittely on kuitenkin yksipuolinen ja sivuuttaa muiden muassa pääosan alueen metsäluontoarvoista. Arvoissa ylikorostetaan ja -painotetaan jalopuiden ja lehtojen arvoa eikä mainita, että alueella on myös merkittäviä lahoppuustoon ja kangasmetsiin liittyviä arvoja.

Merkittävä ongelma on myös siinä, että suunnitelmassa ei ole asiallisella tavalla arvioitu suunnitelman toteuttamisen vaikutuksia alueen luontoarvoihin.

Suunnitelman selotusta tulee täydentää luontoarvojen osalta kattavammaksi. Lisäksi suunnitelmaan tulee sisällyttää luontovaikutusten arviointi, jossa asiallisesti arvioidaan suunnitelman vaikutukset alueen keskeisiin luontotyyppi- ja lajistoarvoihin, läheisiin luonnonsuojelualueisiin, joita ovat Tahvonlahdenharju ja Stansvikin lehto- ja kaivosalue sekä Viikki-Vanhankaupunginlahti, ja koko itäiseen vihersormeen.

Kaupunkistrategian monimuotoisuuskirjausten sivuuttaminen

Helsingin kaupungin tapa laatia puistosuunnitelmia ei ole kahdessa vuodessa reagoinut oikeastaan lainkaan kaupunkistrategian velvoittaviin monimuotoisuuskirjauksiin. Tämä näkyy valitettavan

selvästi myös Stansvikin kartanopuiston puistosuunnitelmaehdostuksessa. Kaupunkistrategia edellyttää seuraavia Laajasalon kannalta valideja toimia:

- 1) Helsinki vaalii arvokasta luontoaan ja toimii kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi.*
- 2) Viher- ja sinialueiden ekologinen laatu, saavutettavuus ja terveysvaikutukset turvataan.*
- 3) Metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen on hoidon keskeisin tavoite.*
- 4) Kaupungin puistojen monimuotoisuutta lisätään.*

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys esittää, että puistosuunnitelman jatkotyöstössä kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että puistosuunnitelma konkreettisella tavalla edistää yllä olevien kirjausten toteutumista.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Yhteenveto

Esitetty puistosuunnitelma ei ole nykymuodossaan toteuttamiskelpoinen, ja se on ristiriidassa niin kaupunkistrategian, Stansvikin kartanon alueen asemakaavan kuin mahdollisesti myös luonnonsuojelulain kanssa. Isoin ongelma on suunnitelmassa esitetty liiallinen puiden poisto sekä

puuttuva ohjeistus siitä, että kaadettavat puut jätetään maalahopuiksi. Massiivinen puiden poisto uusien pysäköintialueiden ja ajoväylien vuoksi heikentää myös alueen kulttuurihistoriallisia arvoja. Mahdolliset luonnonsuojelulain vastaisuudet liittyvät lepakoiden, viitasammakoiden ja linnuston sekä lahopuilla kasvaviin sammaleiden, jäkälien ja kääpien suojelutarpeen riittämättömään huomiointiin. Asemakaavan vastaisuudet liittyvät liian leveisiin ulkoilureitteihin, uusiin ajoreitteihin, uusiin pysäköintialueisiin sekä VL/s-1-alueiden kaavamääräysten luontoarvokirjausten sivuuttamiseen.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys esittää, että suunnitelman valmistelua jatketaan uudelta pohjalta siten, että ainakin yllä mainitut keskeiset puutteet saadaan korjattua.

Helsingissä 1.7. 2019

Antti Halkka, varapuheenjohtaja

Marja Rintala, järjestösihteeri

Stansvikin kyläyhdistys ry
Muistutus 4

Asia: Stansvikin kyläyhdistys ry:n muistutus ”STANSVIKIN KARTANOPUISTO JA TAHVONLAHDENNIEMI” –puistosuunnitelmaehdotuksesta (VIO 6017/1)

Puistosuunnitelmaselosteen mukaan suunnittelun lähtökohtina ovat alueen kulttuurihistorialliset arvot, luontoarvot ja alueen kasvava käyttö. Suunnitelma painottuu kulttuurihistoriallisiin arvoihin luontoarvojen säilyttämisen jäädessä huomattavan pienelle huomiolle.

Suunnitelmasta on esitetty vain kaksi havainnekuvaa. Kumpikaan ei esitä näkymää alueen sisäntulosta, joka nykymuodossaan tarjoaa erään alueen vaikuttavimmista kokemuksista. Tien yli kaartuvat vanhat jalopuut, valoä lähes läpäisemättömän metsän upottavan syvä vihreys sekä kivimuurin arkaaiset jäänteet siirtävät Stansviikkiin tulijat historiallis-myyttiseen maailmaan.

Suurin osa suunnittelualueesta on merkitty asemakaavaan VL/s, VL/s-1 tai VP/s -alueeksi joka velvoittaa säilyttämään alueen kulttuurihistorialliset maisema- ja luonto- sekä geologiset arvot.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Vastaus:

Puistosuunnitelma on laadittu siten, että se sopeutuu asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä, kuten maankäyttö- ja rakennuslaki (90 §) edellyttää. Stansvikin kartanon alueella on voimassa asemakaava nro 11960, joka on tullut voimaan 2016. Kaavan tavoitteena on ollut mahdollistaa alueen kehittyminen monipuolisena virkistysalueena siten, että alueen maisemalliset, kulttuurihistorialliset ja luonnon arvot säilyvät. Tavoitteena on kartanopuiston ytimen ennallistaminen ja kartanon maiseman palauttaminen. Kaavan laadinnan yhteydessä on tehty useita luonto- ja kulttuurihistoriallisia selvityksiä ja ne on otettu huomioon kaavassa.

Yhtenä tärkeimmistä puistosuunnitelman tavoitteista on luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen. Stansvikin kartanoalue on merkittävin yhtenäinen virkistysalue Kruunuvuorenrannan uuden kaupunginosan asukkaille. Kruunuvuorenrannan itäosassa sijaitseva Kruunuvuoren metsäisen kallioalue kestää huonosti kulutusta ja Stansvikin kartanoalueella virkistyskäyttö tuleekin lisääntymään jatkuvasti.

Villbergin palsta-alueen ja sen itäpuolisen vanhan peltoalueen osalta on priorisoitu kulttuurimaiseman arvojen palauttaminen asemakaavassa osoitettujen merkintöjen mukaisesti. Tämä edellyttää mm. historiallisesti avointen ja puoliavointen alueiden avaamista poistamalla osan puustosta.

Stansvikinkallion kaava-alue on voimassa olevassa oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu asuintoimintojen alueeksi. Yleiskaava ottaa kantaa kaava-alueiden yhteisvaikutuksiin. Puistosuunnitelmat toteuttavat asemakaavoja. Kaupungin tavoitteet Stansvikinkallion alueen osalta on osoitettu voimassa olevassa Helsingin yleiskaavassa (2016) alue on osoitettu asuintoimintojen alueeksi, jossa alue on kokonaisuudessaan asuntovaltaista aluetta A3. Aluetta kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalveluiden sekä lähipalvelujen käyttöön. Alueen pinta-alasta keskimäärin 60 % tai enemmän on korttelimaata.

Puistosuunnitelman selostuksessa esitetään suunnitelman keskeiset tiedot. Suurelle osalle suunnittelualueesta ei ole esitetty muutoksia. Puistosuunnitelmassa ei ole selostettu mm. kangasmetsien ja lahoppuuston arvoja, koska suunnitelmassa ei esitetä niiden osalta muutoksia nykytilanteeseen. Suunnitelmassa lukee ”säilyvä metsä, lahoppuuta jätetään”. Lahoppuusto ja kangasmetsän arvot huomioidaan siinä vaiheessa, kun alueelle laaditaan puistosuunnitelmaa tarkentavat toteutussuunnitelmat sekä Kartano-ohjelman linjauksen mukainen hoito- ja kehittämissuunnitelma. Niissä annetaan ohjeet lahoppuun jättämiselle ja niillä kasvavien jäkälien, sammalien ja kääpien huomioimiselle. Lahoppuuta jätetään lähtökohtaisesti kaikille luonnonmukaisille alueille, joissa siitä ei ole haittaa alueen ylläpidossa. Tahvonlahdenharjun suojelun myötä harjualueen lahoppuuston määrä kasvaa vuosien myötä. Hoito- ja kehittämissuunnitelma laaditaan koko alueelle eli siihen kuuluvat puistoalueet, metsät, niityt, rannat ja suojelualueet. Tahvonlahdenharjun alueelle on käynnistetty suojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelman laatiminen.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Jatkosuunnitelmien laatimista tulee ohjaamaan monipuolinen luontoasiantuntijajoukko. Osan asiantuntijapalveluista Helsinki ostaa ulkopuolisilta erityisasiantuntijoilta.

Puistosuunnitelman ohjausryhmään on kuulunut kaksi kaupungin luontoasiantuntijaa, puuasiantuntija ja kasviasiantuntija. Lisäksi on tilattu erityisasiantuntemusta ulkopuolisilta sammakko- ja lepakkoasiantuntijoilta ja he ovat ohjeistaneet näiden eliölajien huomioimisessa suunnittelussa mahdollisimman hyvin. ELY-keskuksen luonto- ja vesiasiantuntijoita on myös kuultu työn aikana, eikä heillä ollut huomauttamista suunnitelman sisältöön.

Laajempialaisten vaikutusten arviointi on tehty jo asemakaavavaiheessa lain mukaan. Puistosuunnitelma on luonteeltaan asemakaavaa toteuttava suunnitelma. Puistosuunnitelman yhteydessä on huomioitu kaikki tiedossa oleva uusi luontotieto suunnittelualueelta, mm. Helsingin luontotietojärjestelmän tiedot sekä alueelta tehdyt lepakkoselvitykset. Asemakaavan laadinnan jälkeen on mm. saatu uutta luontotietoa lepakoista, viitasammakoista, uhanalaisista luontotyypeistä ja lahokaviosammalista. Helsingin luontoasiantuntija on arvioinut suunnitelman vaikutuksia alueen luontoarvoihin (arvio on lautakunta-aineiston liitteenä).

Lepakoiden ja sammakoiden osalta pyydettiin puistosuunnitelman laadintavaiheessa talvella 2019 lausunnot sellaisilta näiden lajien erikoisasiantuntijoilta, jotka ovat seuranneet lajeja suunnittelualueella useita vuosia. He antoivat lausunnot, joiden mukaan lajit on huomioitu riittävästi puistosuunnitelmassa ja puistosuunnitelma viimeisteltiin tältä pohjalta nähtäville pantavaksi.

Viitasammakoiden esiintymisen selvittämiseen on käytetty alan erikoisasiantuntijaa, joka on kartoittanut sammakoiden esiintymistä alueelle useana vuonna, myös keväällä 2019. Hänen mukaansa viitasammakoiden talvehtimispaikalle ei aiheudu vaaraa puistosuunnitelman toteuttamisesta, sillä paikka sijaitsee kauempana Thelninginpolun työalueesta. Viitasammakkoa uhkaa eniten lahdenpohjukan umpeenkasvu ja sammakkoasiantuntija suosittaa ruovikon poistoa lähitulevaisuudessa sammakoiden elinolojen turvaamiseksi. Asiantuntijan lausunnon mukaan sammakoiden talvehtimispaikat eivät ole puistosuunnitelman mukaisten toimien johdosta uhattuina. Thelninginpolun puistosuunnitelman mukainen linjaus on sammakoiden elinolojen kannalta asemakaavan mukaista linjausta parempi, joten poikkeuslupaa elinolojen heikentämiseen ei tarvita. Asiasta on kuultu myös ELY-keskuksen asiantuntijoita, eikä heidän mukaansa poikkeuslupan tarvetta ole.

Kaupunki teetti vielä keväällä ja kesällä 2019 lisäselvityksiä myös lepakoista. Tutkimukset keskitettiin kohtiin, jotka tiedettiin näille eliöille tärkeiksi ja joihin puistosuunnitelmassa oli esitetty muutoksia nykytilanteeseen nähden. Lepakkoselvitys valmistui 11.10.2019, eli nähtävillä olon jälkeen. Tämän vuoksi puistosuunnitelmaan lisättiin jälkikäteen aluerajaus ja selite ”*Alue, joka on kesän 2019 selvityksessä, puistosuunnitelman laatimisen jälkeen, todettu lepakoille arvokkaaksi alueeksi. (Rasmus Karlsson: Stansvikin alueen täydentävä lepakkoselvitys 11.10.2019). Alueen jatkosuunnittelussa ja metsänhoitotoimissa huomioidaan lepakoille suotuisien olojen ja siirtymäreittien säilyttäminen.*” Uuden selvityksen mukaan Onnentempelinpuisto on tärkeämpi lepakkoalue, kuin mitä puistosuunnitelman laatimisvaiheessa oletettiin. Tämän vuoksi alueen suunnitelmaa muokataan rakennussuunnitelmavaiheessa siten, että alueelta poistetaan vähemmän puita,

kuin mitä puistosuunnitelmassa on esitetty. Suurten jalopuiden ja mäntyjen lisäksi säilytetään suuret kuuset (turvallisuuden sallimissa rajoissa) ja nuorta puustoa. Tiheikköjä jätetään erityisesti rannan tuntumaan tuulensuojaksi lepakoilte. Hyvin suunniteltu vesaikon raivaus ja hallittu puiston avartaminen ovat kuitenkin lepakoidenkin etu. Ilman sitä alue kasvaa täysin umpeen ja mikä vaikeuttaa lepakoiden elinoloja.

Toteutussuunnitelmavaiheessa ja hoito- ja kehittämissuunnitelmaa laadittaessa tehdään yhteistyötä lepakko- ja sammakkoasiantuntijoiden kanssa ja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan heidän ehdottamiaan kompensatiotoimia. Osa näistä vaatii lisäselvityksiä ja erillis-suunnittelua.

Ekologiset yhteydet säilyvät, koska tällä alueella suunnitelman toteutuksen myötä ei hävitetä eikä katkaista metsäisiä ja puustoisia yhteyksiä länteen, pohjoiseen tai idän suuntaan. Myös kaikki merkittävät niittyverkostoon kuuluvat alueet rannoilla säilyvät. Lisäksi luodaan uutta niittyä ennallistamalla umpeenkasvaneita kulttuurimaisemia. Suunnitelma ei heikennä alueen sinistä verkostoa. Rakentamista ei osoiteta alueen pienvesiin, ojiin, merenrantaan eikä Tahvonlahden pohjukkaan. Thelninginpolun kannaksen läpi rakennetaan kulkuyhteydet (ekorummut) sammakkoille, jotta sammakoiden ja muiden eliöiden liikkuminen helpottuu.

Havainnekuvat on pyritty tekemään paikoista, joista asukaspalautteissa esitettiin havainnekuva-toiveita asukastilaisuuden palautteissa.

Ottaen huomioon edellä lausuttu, suunnitelman voidaan todeta noudattavan kaupunkistrategian tavoitteita monimuotoisuuden vaalimisesta ja lisäämisestä.

2) PUIDEN JA PENSAIDEN POISTOT

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys Muistutus 1

Esitetyistä metsänhakuista

Suunnitelman merkittävin ongelma luontoarvojen kannalta on siinä esitetyt mittavat puiden poistot. Näin voimakkaalla metsien käsittelyillä on omat haittavaikutuksensa myös metsien virkistys- ja maisema-arvoihin. Erityisen paljon hakkuista on esitetty tehtäväksi Onnentemppelinpuiston, Stansvikinpolun ja Stansvikintien varsille, Stansvikinpolun ja Thelninginpolun risteysalueelle, Stansvikintien ja Stansvikinpolun väliselle alueelle sekä Stansvikinpolun ja ruovikon väliselle alueelle.

Puistosuunnitelman mukaan pelkästään Onnentemppelinpuiston alueelta kaadettaisiin 155 puuta – puolet puiston olemassa olevista puista.

Etenkin Onnentemppelinpuiston alueelle esitetyt metsänkäsittelyt ovat niin massiivisia, että alueen merkittävät luontoarvot heikentyvät vääjäämättä olennaisesti. Puistosuunnitelman perusteella vaikuttaa siltä, että pitkälle luonnonmukaistunut, eri-ikäisrakenteista sekapuustoa ja myös luontaisesti kehittyntä jalopuustoa sekä lahoppua sisältävä Onnentemppelinpuisto halutaan muuttaa voimakkaasti käsittelyksi puistoksi. Suunnitelmassa esitetään huomattavaa määrä vanhemman valtapuuston poistoa ja sen ohella myös vesakon osittaista poistoa. Käsittelyesitykset viittaavat siihen, että jäljelle jää lähinnä mäntyä ja isoimmat jalopuut. Alueen keskeiset kulttuurihistorialliset arvot on täysin mahdollista turvata ilman metsien laajempaa käsittelyä, joten esitetyjä hakkuista on mahdotonta hyväksyä.

Suunnitelmasta puuttuu myös selkeä ohjeistus lahoppuun jättämisestä. Lähinnä lahoppua on esitetty jätettäväksi niillä metsäalueilla, joihin puiden poistoja ei enemmälti ole esitetty.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys esittää, että puistosuunnitelman jatkotyöstössä luovutaan valtaosasta nyt esitetystä puiston poistosta. Perusteltuja ovat nähdäksemme vain selviä turvallisuusriskejä aiheuttavien puiden kaadot maalahoppuiksi. Kaadettavien puiden jättäminen maalahoppuiksi on syytä kirjata suunnitelmaan sitovana. Rungot voidaan jättää joko kaatoalueelle tai siirtää muihin alueen metsiin lisäämään monimuotoisuusarvoja.

Yksityishenkilöt Muistutus 3

2. Onnentemppelinpuistosta on suunnitelmassa suunniteltu kaadettavaksi kohtuuttoman paljon arvokkaita vanhoja puuta. Tätä tulisi välttää. Lisäksi reitin varrelta (Anna Sofian puisto-Onnentemppelinpuisto) on maisemaa suunniteltu muutettavaksi kaatamalla kaikki puut tien molemmin puolin. Tämä silottaisi liikaa maisemaa ja pitäisi ottaa huomioon, että puut ovat vanhoja ja harvinaisia tästä syystä ja niitä pitäisi kunnioittaa. Luontoarvot myös kärsivät tällaisen hakkuusuunnitelman takia.

Stansvikin kyläyhdistys ry

Muistutus 4

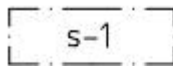
Puistosuunnitelma ei säilytä luonnonarvoja. Kaadettavaksi merkittyjä lehti- tai havupuita on satoja. Noin puolet nykyisestä puustosta on tarkoitus poistaa. Pelkästään Onnentemppelin puistosta on suunniteltu kaadettavaksi n. 150 puuta. Kaadettavaksi merkittyjen puiden lajit eivät selviä puistosuunnitelmasta. Alueella ei juurikaan ole muita kuin jalopuita tai ikivanhoja mäntyjä ja kuusia, jotka tekevät luonnosta arvokkaan. Alue täyttää kirkkaasti jalopuumetsän kriteerit ja sen arvo on nimenomaan eri ikäisissä luonnollisesti levinneissä puissa, jotka tarjoavat jalopuujatkumon. Huomattava määrä jalopuita kaadetaan suunnitelman mukaan myös Stansvikintien suuntaisesti ruovikon puolella kulkevan ulkoilupolun ja viljelypalstan alueelta. Vanha kuusikko ja kilpikaarnamännyt ovat muulla tavalla ekologisesti arvokkaita. Suunnittelualueella on arvokas lahoppukasvusto. Alueella on myös muita suojeltuja luontotyyppejä. Stansvikin kartanometsä edustaa Etelä-Suomen vanhoja metsiä, jotka ovat uhanalaisia.

Vastaus:

Anna Sofian puiston ja Onnentemppelinpuiston kaavamääräykset:

Puistoalue, joka on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävä. Aluetta tulee hoitaa siten, että alueen ja rakennuskannan kulttuurihistoriallinen arvo, maisemallinen arvo ja alueen geologiset arvot säilyvät.

Kulttuurihistoriallisesti merkittävän kartanopuistoalueen puistomaisena hoidettava alueen osa. Vanhat puistosuunnitelmat, polkuverkot ja rakennelmat tulee palauttaa. Alueella olevien rakennusten pihapiirejä ei saa aidata.

Suurin osa suunnittelun alueen metsäalueista on osoitettu säilytettäväksi. Esim. Tahvonlahden niemelle ei ole osoitettu mitään toimia, koska alue on muuttumassa luonnonsuojelualueeksi. Alue kuuluu yhtenä kohteena Helsingin luonnonsuojeluohjelmaan 2015 – 2026. Puuston puisto on esitetty pääasiassa niille alueille, jotka ovat olleet historiallisesti avoimia. Niitä ovat kartanon lähiympäristö eli Anna Sofian puisto sekä Onnentemppelinpuisto ja Stansvikintien itäpuolinen vanha peltoalue, johon on kaavassa osoitettu Villbergin viljelypalsta-alue ja johon tulee sijoittumaan myös Thelninginpolun viereinen pysäköintipaikka. Palsta-alueen itäpuolella on kaavamerkintä ma (ohjeellinen kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävä alueen osa, jota tulee hoitaa siten, että avoin maisema säilyy).

Kartanomiljööt ovat aikoinaan olleet avoimia ja suunnitelmia laadittaessa on tutustuttu historiallisiin kartoihin, piirroksiin ja maalauksiin alueesta. Kartanon lähiympäristö ja Onnentemppelinpuisto ovat olleet puoliavoimia: niissä on kasvanut yksittäispuita muttei metsää. Arvokkaita säilyneitä kartanomiljöitä on Helsingissä vain muutama ja niiden vaaliminen ja kunnostaminen on tärkeä tehtävä. Jos avoimien ja puoliavoimien kartanopuutarhojen (Anna Sofian puisto ja Onnentemppelinpuisto) annetaan metsittyä umpeen, menetetään alueen kulttuurihistorialliset arvot. Sama koskee myös entisen peltoalueen umpeenkasvua. Pihapiirit vanhoine rakennuksineen ja puoliavoimet ympäristöt tarjoavat elinpiirin monille sellaisille harvinaisille lajeille, jotka eivät viihdy tiheissä metsissä (esim. lepakoasiantuntijan lausunnossa todetaan aluskasvillisuu-

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

den raivauksen olevan lepakoille hyödyksi). Ne lisäävät ympäristön monimuotoisuutta tältä osin. Tavoitteena ei ole tehdä kaikista avoimista tai puoliavoimista alueista nurmikkoa. Kartanopuiston pihapiiriä lukuun ottamatta avoimet ja puoliavoimet alueet hoidetaan jatkossa niittyinä. Niityt, niihin rajautuvat metsänreunat sekä niityillä kasvavat vanhat yksittäispuut lisäävät luonnon monimuotoisuutta.

Onnentemppelinpuisto on osa historiallisesti arvokasta, puoliavoiminta kartanopuutarhaa, mutta alue on alkanut kasvaa umpeen ja alue on Helsingin uhanalaisten luontotyyppien kartoituksissa luokiteltu kuuluvaksi jalopuulehtoihin. Jalopuulehdot ovat Etelä-Suomessa vaarantuneita luontotyyppisiä (uhanalaisuusluokka VU). Uhanalaisten luontotyyppikartoitusten mukaan Helsingissä on vielä melko runsaasti jalopuulehtoja jäljellä. Onnentemppelinpuiston alue on arvioitu edustavuudeltaan kohtalaiseksi (luokka 3), luonnontilaisuudeltaan heikentyneeksi (luokka 3) ja kuluneisuudeltaan voimakkaasti kuluneeksi (luokka 3). Kohde on aiemmin ollut kartanopuiston pihapiirin osa ja nykyistä huomattavasti avoimempi. Alue menettää kulttuurihistorialliset arvot metsittymisen myötä. Aluetta on tarkoitus avata siten, että suuret vanhat männyt ja tammetsäilytetään, mutta pienpuustoa ja vesaikkoa raivataan. Alueelle jätetään myös tiheikköjä ja nuorta puustoa, erityisesti tuulensuojaksi rannan läheisyydessä. Järeää vanhaa puustoa, mm. kolopuita ja suuria kuusia säästetään. Näkymä kartanoilta Onnentemppelille on tärkeä osa alkuperäistä suunnitelmaa ja sitä halutaan parantaa. Kohdassa "ARVOT" mainitusta uudesta lepakkoselvityksestä johtuen Onnentemppelinpuiston suunnitelmaa on kuitenkin tarkoitus rakennussuunnitelmavaiheessa muuttaa siten, että puustoa poistetaan vähemmän kuin puistosuunnitelmassa on esitetty.

Lahopuujatkumo on tarkoitus turvata sijoittamalla osa kaadettavista rungoista alueen metsiin. Lahoavia puunrunkoja ei voi kuitenkaan maisemaan sopimattomina jättää historialliseen hoidettuun kartanopuutarhaan (Anna Sofian puisto ja Onnentemppelinpuisto), mutta näiltä alueelta tulevia runkoja voidaan sijoittaa alueen metsiin. Ohjeistus lahopuun jättämisestä sisältyy toteutussuunnitelmavaiheen asiakirjoihin ja alueelle myöhemmin laadittavaan hoito- ja kehittämissuunnitelmaan.

Suunnittelualueelta ei ole tarkoitus poistaa puolta nykyisestä puustosta. Puita on merkitty poistettavaksi muutamia satoja mutta puita säilytetään suunnittelualueella kymmeniä tuhansia. Pääosa poistettavasta puustosta on nuorta lehtipuustoa (vaahteraa ja leppää). Vanhat ja arvokkaat puut säilytetään ja nuoren lehtipuuston poistolla tehdään niille kasvutilaa. Vanhoja tammia ja muita vanhoja jaloja lehtipuita varjellaan erityisesti, ja niiden oloja parannetaan. Suunnitelmakartoissa metsiksi merkityille alueille ei ole suunniteltu hakkuita.

Puistosuunnitelmassa tulee esittää alueen rakentamisen ja käytön periaatteet (MRA 46 §). Puulajeja ei normaalikäytännön mukaan merkitä puistosuunnitelmiin vaan vasta rakennussuunnitelmiin.

3) KULKUREITIT, PYSÄKÖINTIALUEET JA TOIMINNOT

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys Muistutus 1

Stansvikin kartanoalueen asemakaavan vastaiset puistosuunnitelman ratkaisut

Puisto- ja katusuunnitelmilla on tarkoitus toteuttaa uuden asemakaavan osoittamat uudet parkkipaikat ja kääntöpaikat, huolto- ja ulkoilutiet, ulkoilupolut, sekä viljelypalstat, mutta toteutussuunnitelmat menevät pidemmälle kuin asemakaava käytännössä sallii. Esimerkiksi ulkoilupolut on asemakaavan määräyksen mukaan toteutettava kapeina, korkeintaan 1,5 metriä leveinä. Puistosuunnitelmassa asemakaavan korkeintaan 1,5 metriä leveät polut ovat muuttuneet kaksi tai kolme metriä leveiksi ulkoiluteiksi.

Suurimmalla osalla Stansvikin kartanon asemakaava-alueella on voimassa kaavamääräys VL/s-1, joka velvoittaa hoitamaan aluetta niin, että sen kulttuuri- ja luonnonarvot säilyvät. Ulkoilupolkujen leventäminen ja puistosuunnitelmassa esitetty kaadettavien puiden massiivinen määrä ei noudata asemakaavan VL/s-1 määräystä.

Toiseksi, puistosuunnitelma ei voi sivuuttaa luonnonsuojelulakia. Stansvikinpolun ja Stansvikintien varsille, Stansvikinpolun ja Thelninginpolun risteysalueelle, Stansvikintien ja Stansvikinpolun väliselle alueelle sekä Stansvikinpolun ja ruovikon väliselle alueelle puistosuunnitelmassa osoitetut puiden poistot heikentävät luontoarvoja ja osuvat muun muassa lepakoiden siirtymä- ja saalistusalueille.

Viitasammakon lisääntymisalue on puistosuunnitelmaportissa rajattu väärin. Viitasammakot lisääntyvät myös Tahvonlahden pohjukan eteläosissa ja patopolkujen välissä. Lisäksi Thelningin polku on sijoitettu niiden todennäköiselle talvehtimispaikalle ja/tai siirtymäreitille. Luontodirektiivilajien elinolojen heikentäminen edellyttää ELY-keskuksen myöntämää poikkeuslupaa.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Muistutus 3
Yksityishenkilöt

Hei!

Haluaisimme tehdä kirjallisen muistutuksen koskien Stansvikin kartanopuistoon ja Tahvonlahdenniemelle VIO 6017/1 suunnitellusta puistosuunnitelmaehdotuksesta.

Olemme Stansvikin vanhan kylän yhdistyksen jäseniä, sekä mökkikylän aktiivisia käyttäjiä. Olemme olleet alueella jo vuodesta 1995 lähtien ja tunnemme sen hyvin.

Suunnitelmassa on paljon hyvää, mutta muutama kohta nostaa huolestamme alueen ilmeen, luonto-arvojen ja hengen säilymisen kannalta.

1. Huoltotie Stansvikin vanhan kylän Tahvonlahden puoleisella rannalla on suunniteltu penkereineen aivan liian leveäksi. Mielestämme alueella on suunnitelmassa riittävästi ulkoilureittejä, joten toivomme että maiseman rikkovan rannassa kulkevan huoltotien voisi suunnitelmasta poistaa. Vanhan kylän luonto säilyisi myös eheämpänä muidenkin lajien käyttöön, sekä mökkirauha säilyisi. Rantareitin huoltotien takia joutuisi mielestämme kohtuuttomasti kaatamaan arvokkaita maisemaa luovia vanhoja puita, jota emme hyväksy.

3. Bussien kääntöpaikka on kohtuuttoman suuri. Vanha kääntöpaikka pitäisi riittää liikenteelle jota alueella sallitaan. Julkinen liikenne tulee kuitenkin alueen viereen joten jatkuvaa turistibussiliikennettä pitäisi luonnon rauhan takia välttää. Lisäksi suunnitelmat autojen lisääntyvän liikenteen takia rikkovat maiseman täysin ja tuovat alueelle autoilun kulttuurin jota sinne ei tarvita. Mielestämme vanha parkkipaikka tenniskentän lähetyvillä voidaan säilyttää. Suunnitelma parkkipaikojen siirrosta ja vanhan poistosta rasittaa luontoa liikaa eikä näin tule toimimaan suunnitelmassa kuvailulla tavalla, että liikennettä kartanon alueella rauhoitettaisiin ja tämä suojelisi luontoa.

4. Uusi viljelypalsta ja stansvikinpolku. Viljetylaloja ei mielestämme myöskään tarvita lisää. Alueella on jo paljon palsta tilaa ja uuden alueen tekeminen vaatisi taas luonto-uhrauksia. Puita on suunniteltu aivan liikaa kaadettavaksi stansvikinpolkua ja palsta-varausta varten ja tämän suunnitelman jälkeen ei ole uskottavaa väittää että luonto-arvot säilyisivät riittävinä. Vanhaa palsta-alueita ei tulisi pienentää myöskään turistibussien kääntöpaikan takia.

Muistutus 4
Stansvikin kyläyhdistys ry

Kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttämisen johdonmukaisuus sortuu uusien pysäköintialueiden ja ajoväylien suunnittelussa. Puistosuunnitelman mukaan ensimmäinen näkymä kartanolle saavuttaessa on bussien odottelupaikka. Seuraavaksi tarjoutuu näkökenttään Thelninginpolun varteen rakennettava uusi pysäköintialue. Kartanon pihapiiriä lähestyttäessä katseen akseli osuu arvokkaan tammikujan viereen sijoittuvaan laajaan pysäköintialueeseen. Suunnitelman mukaan Tammikujan viereinen pysäköintialue, joka ei juurikaan näy kartanorakennuksille, ollaan poistamassa. Puistosuunnitelma toimii juuri päinvastoin kuin asemakaavan selosteen liitteessä olevan ”Stansvikin kartanoalue: Hoito- ja kehittämisperiaatteita sekä suosituksia jatkosuunnittelulle” –selvitys ohjeistaa jatkosuunnittelua (s. 20): ”Uudet pysäköintialueet rakennetaan maisemaan sovittaen ilman, että syntyy laajoja pysäköintikenttiä”. Kulttuurihistoriallisen näkymän tuhon täydentää puistosuunnitelman bussien kääntöpaikka, jonka keskeltä on merkitty kaadettavaksi kaikki vanhat jalopuut, jotka ovat peittäneet nykyiset pysäköintialueet kartanorakennusten suuntaan. Puistosuunnitelma ei siis suojele kulttuurihistoriallisia arvoja, vaan se on laadittu mahdollistamaan kartanon pihapiirissä olevia ja sinne suunniteltuja liiketoimia. Pysäköintiä on mahdollista kehittää nykyisten pysäköintipaikkojen varaan niitä varovasti laajentaen ja tehostaen sekä näkymää kartanorakennuksille vaalien.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Koko suunnittelualue on arvokasta lepakkoaluetta. Nykyinen puusto tarjoaa lepakoille suojaisat siirtymä- ja saalistusreitit sekä päiväsaikaisia levähdyspaikkoja. Suunnitelman mukainen valaistus haittaa pimeyttä tarvitsevia siippoja. Lepakot ovat luontodirektiivin tiukan suojelun piirissä. Niiden elinolojen heikentäminen edellyttää poikkeuslupaa.

Stansvik on poikkeuksellisen arvokas lintualue. Runsas lajisto ja pesimätiheys perustuu monipuoliseen luontoon. Puistosuunnitelma yksipuolistaa tarjolla olevia pesimäpaikkoja, kun pensaistoa karsitaan ja huomattava määrä puustoa kaadetaan. Viikin Natura-alueen linnusto käyttää Tahvonlahden ruovikkoa saalistusalueenaan. Penkereeltään yhdeksän (9) metrin levyisen Thelninginpolun rakentaminen ruovikkoon ja Thelninginpolulta Gunillankalliolle johtava silta heikentävät kaislikkopesintämahdollisuutta ja häätävät muiden muassa Viikin harmaahaikarat alueelta. Thelninginpolkua ollaan rakentamassa arvokkaalle geologiselle alueelle, joka todennäköisesti on rauhoitettujen ja luontodirektiivin tiukan suojelun piirissä olevien viitasammakoiden talvehtimisaikaa. Väite viitasammakoiden ”muutosta” Tahvonlahden pohjukkaan ei perustu tutkittuun tietoon. Lajin lisääntymisaikaksi on todennettu useana vuonna huomattavasti laajempi alue. Viitasammakko on luontodirektiivin tiukan suojelun piirissä oleva laji, jonka elinolojen heikentäminen edellyttää ELY:n poikkeuslupaa.

Alueen länsireunalta on suunniteltu puistomuuntamon takaa alkava 2,5 metriä leveä huoltotie, joka yhtyy yhtä leveään Edelheiminpolkuun. Tiestö on leveydeltään Stansvikintien luokkaa. Suunnitelma toteutuessaan heikentää Hirsihuvilassa asuvien lepakoiden elinoloja. Puistosuunnitelman vaikutuksia suunnittelualueelle, Natura-alueeseen ja viereisiin luonnonsuojelualueisiin ei ole selvitetty.

Puistosuunnitelma on asemakaavan vastainen. Asemakaavassa ei ole bussien odottelualueita Stansvikintien alussa eikä bussien kääntöpaikkaa Stansvikintien päässä. Thelninginpolun parkkipaikka on sijoitettu VL/s-1 -alueelle. Asemakaavan kapeat polut on suunnitelmassa leventyneet huomattavasti. Asemakaavan piti olla luonteeltaan suojelukaava. Puistosuunnitelma ei sitä ole.

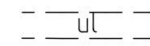
Puistosuunnitelma on laadittu ennen kuin viereisen Stansvikinkallion asemakaavan on tullut lainvoimaiseksi. Hallinto-oikeus on kumonnut merkittävästi puistosuunnitelmaan vaikuttavan asemakaavan 13.6.2019. Jos ratkaisu jää lainvoimaiseksi, huomattavaa luonnon ja kulttuurihistoriallisen näkymän tuhoa aiheuttavaa Thelninginpolkua ja uutta pysäköintialuetta sen läheisyydessä ei tarvita.

Vastaus:

Thelninginpolku ja siihen liittyvä silta ovat tärkeä osa Laajasalon ja Kruunuvuorenrannan välisiä virkistysyhteyksiä. Stansvikinkallion kaavoitusprosessin viivästyminen ei tee ulkoiluväyläverkoston suunnitelmasta vanhentunutta. Ulkoiluväyliä tarvitsevat myös Kruunuvuorenrannan muiden kaava-alueiden asukkaat (alueen valmistuttua yht. 10 000 asukasta) sekä Laajasalon asukkaat. Kulun ohjaaminen reiteille säästää herkkää ympäristöä kulumiselta.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Kaavamääräykset

- Ohjeellinen jalankululle ja pyöräilylle varattu alueen osa.
- Ohjeellinen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolla huoltoajo on sallittu.
- Jalankulku- ja polkupyöräiliikenteen siltamaiselle rakenteelle varattu likimääräinen alueen osa. Siltamaisen rakenteen tulee mahdollistaa veden virtaus ja reitti tulee sovittaa maastoon ilman maantäyttöjä.
- Ohjeellinen ulkoilupolku. Ulkoilupolku tulee toteuttaa maastoon sopeutettuna kapeana, enintään 1,5 metrin levyisenä polkuna välttämättä pengerryksiä ja maaston leikkauksia.

Stansvikin alueen asemakaavan kaava-alueen pääliikennemuodot ovat jalankulku ja pyöräily. Kaava-alueella on kaksi ”ohjeellinen ulkoilupolku” (ul) -merkinnällä osoitettua polkujaksoa, joiden leveydeksi on kaavassa määritelty korkeintaan 1,5 m. Näitä ovat Knut Felixin tammikujalta Stansvikintien mutkaan johtava polun osa ja Vanhakylän lounaispuolinen polku. Viljelypalstojen kohdalla kulkevan, Knut Felixin tammikujalta viljelypalstavarauksen vieressä Stansvikintien mutkaan johtavan polkujakson (280 m) leveys on jouduttu leventämään 3 metriin, poiketen kaavassa määrittelystä leveydestä, jotta jalankulun ja pyöräiliikenteen reitistä saadaan turvallinen, jatkuva ja toimiva. Nykyinen järjestely, jossa kevyt liikenne kulkee autoliikenteen seassa kapealla ja mutkaisella Stansvikintiellä ei ole turvallinen käyttäjämäärien yhä lisääntyessä. Turvallinen leveys jatkuvalle yhteydelle edellyttää tämän polun osan leventämistä. Myös valaistuksen rakentaminen edellyttää 3 m:n leveyttä. Alueen valaistuksessa on kulttuuriarvojen ja lepakoiden suojelemiseksi päädytty valaisemaan ainoastaan tärkeimmät jalankulun ja pyöräiliikenteen yhteydet, eikä kapeaa Stansvikintietä ole tarkoitus valaista. Valaistus sammutetaan kesäajaksi.

Pyöräilyn salliminen ulkoilupolulla viljelypalstojen reunalla parantaa alueen turvallista saavutettavuutta huomattavasti, kun pyöräily ohjataan Stansvikintieltä ulkoilupolulle. Kartanoalueen turvallinen saavutettavuus valaistua reittiä pitkin pyörällä on merkittävä etu alueen käyttäjille, mukaan lukien kesämajojen asukkaat. Polun linjausta on soviteltu suhteessa säilytettävään puustoon ja muihin luonnonarvoihin sekä maan pinnanmuotoihin. Alue on entistä peltoa ja ollut perinteisesti avoin. Yhtenäisen ja valaistun reitin tekeminen jalankulun ja pyöräiliikenteen käyttöön Stansvikin kartanoalueen ja Koirasaarentien välille vahvistaa pohjois-eteläsuunnan virkistysyhteyttä. Parannettava jalankulun ja pyöräiliikenteen verkko parantaa kaikkien Stansvikin alueella vierailevien mahdollisuuksia käyttää kestäviä kulkumuotoja.

Asemakaavassa on osoitettu huoltoajon mahdollistava puistoreitti Vanhakylän koillispuolelle. Kesämajojen määrä alueella tuplaantuu ja suurelle osalle uusia mökkipaikkoja ei pääse alueen keskellä nyt sijaitsevaa huoltoreittiä pitkin. Uusi reitti on suunniteltu 3 m leveäksi. Se on huolto- ja pelastusajoa varten tarvittava minimileveys ja mahdollistaa jalankulun ja pyöräiliikenteen reitin yhteensovittamisen huoltoreitin kanssa. Tämä huoltoajon mahdollistava puistoreitti on huolellisesti suunniteltu niin, että puiden poistot ja penkereet saadaan mahdollisimman vähäisiksi. Sen rakentaminen tukee asemakaavan tavoitetta rauhoittaa varsinaisen kartanoalueen pihapiiriä autoliikenteeltä.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Bussien kääntöpaikka on sijoitettu puistosuunnitelmassa esitettyyn kohtaan, jottei tavallista henkilöautoliikennettä eikä bussiliikennettä tarvitse sallia ravintolalle asti. Jatkossa ravintolalle asti saavat ajaa vain inva-tunnukselliset autot sekä ravintolan huolto ja henkilökunta. Bussien kääntöpaikka on suunniteltu säteeltään varsin laajaksi, jotta sen keskellä kasvava tammiryhmä voidaan säilyttää eivätkä rakennustyöt aiheuta vaaraa tammien juuristolle tai latvuksille. Puistosuunnitelmapakettia on valitettavasti puiden säilyttämisen osalta epäselvä, koska säilytettäville tammille on piirretty yksi laaja latvusalue, jota on vaikea tulkita erillisiksi puiksi. Kartassa korostuivat poistettavat pikkupuut ja tämä on johtanut muistuttajan virheelliseen oletukseen vanhojen tammien poistamisesta. Kääntöpaikan pinnoitteena käytetään kartanomiljööseen sopivaa hiekkaa/kivituhkaa.

Bussien odottelualue on sijoitettu metsäiselle jaksolle Stansvikintien alkuun, lähelle Koirasaa-rentietä, jossa se ei aiheuta haittaa kartanon ydinalueen ilmeelle eikä luontoarvoille. Odottelu-alue on 2,5 m kivituhkapintainen levennys eivätkä sen maisema- ja luontovaikutukset ole suuret.

Asemakaavassa on osoitettu uusi pysäköintipaikka Thelninginpolun alkuun. Kaavan lähtökohtana on korvata eteläisen patopolun viereinen pysäköintipaikka tällä uudella, jotta kartanon ydinalue voidaan rauhoittaa autoliikenteeltä ja lopettaa autolla ajo pitkin arvokasta historiallista Knut Felixin tammikujantta. Samasta syystä myös kesämaja-alueen huoltoliikenne on asemakaavassa osoitettu siirrettäväksi Thelninginpolku-nimiselle uudelle puistoreitille, pois kartanon puutarhasta. Ajo tammikujanteella voi vahingoittaa tammien juuristoja, kun maa tiivistyy liikenteen vaikutuksesta. Kujanteella on ajoittain jopa esiintynyt pysäköimistä tammien väliin. Lisäksi lumen auraaminen kapealla kujanteella voi vaurioittaa puita. Kaavan mukainen ajoneuvoliikenteen rajaaminen Stansvikintien tuntumaan, keskeisten toiminta-alueiden ulkopuolelle (mm. aitaamaton palloilu-kenttä) parantaa lisäksi eri toimintojen käyttäjien ja kaikkien alueella liikkuvien turvallisuutta, sekä selkeyttää liikkumista alueella kulkumuotojen kesken.

Puistosuunnitelman laadinnan yhteydessä on selvitysten nojalla päädytty siihen, että asemakaavassa Thelninginpolun pohjoispuolelle osoitettu pysäköintipaikka tulee sijoittaa polun eteläpuolelle, koska eteläpuolen voidaan katsoa olevan luonnon ja maiseman kannalta perustellumpi. Puistosuunnitelman mukaisella sijainnilla Thelninginpolun pohjoispuolella kasvavat vanhat arvokkaat tammet voidaan säilyttää ilman pelkoa pysäköintipaikan kaivu- ja täyttötöiden aiheuttamista juuristovaurioista eikä latvuksia tarvitse leikata stabilointikoneen vuoksi, kun pysäköinti-alue sijoitetaan Thelninginpolun eteläpuolelle. Asemakaavassa osoitetun sijainnin on todettu häiritsevän lepakoiden pohjoiseen suuntautuvaa siirtymäreittiä. Myös sammakoiden kannalta eteläinen sijainti on parempi, koska niille sopivan alavan kostean alueen pinta-ala ei pienene. Eteläinen sijainti on korkoasemaltaan ja pohjaolosuhteiltaan parempi, eikä vaadi suuria täyttöjä tai stabilointia siten kuin kaavan mukainen sijainti. Eteläinen alue sijaitsee kohdassa, jossa maisema on historiallisesti avartunut kohti kartanoa. Siinä on ollut aikoinaan peltoa ja niittyä. Avartuminen sijoittuu näin parempaan kohtaan kuin kaavassa.

Myös Stansvikintien perusparannuksen tärkeimpänä periaatteena on ollut sen varrella kasvavien arvokkaiden tammien säilyttäminen. Arvokkaat tammet ovat sekä kulttuurihistorian, maiseman että luontoarvojen kannalta merkittäviä vanhoja kujannepuita.

Kaavassa on osoitettu kaksi viljelypalsta-aluetta. Kaupungin tavoitteena on toteuttaa lähivuosina näistä vain toinen, joka on nykyisten palstojen kohdalla. Pohjoisten Villbergin palstojen rakentaminen on esitetty suunnitelmassa vain varauksena, sillä ei ole varmuutta tarvitaanko näin paljoja palstoja. Näiden toteutusta ei suunnitella lähivuosiksi. Alue on kuitenkin ollut aikaisemmin kartanon peltoa ja kulttuurihistoriallisesta näkökulmasta alueen metsittyminen ja umpeenkasvu tulisi estää. Suunnitelmassa on esitetty kompromissia, jossa maisemaa avarretaan jonkin verran aloittamalla ruovikon niitto ja poistamalla osa vesaikosta ja puustosta. Alueella säilytetään

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

kuitenkin myös nuoria tammia. Aluetta hoidetaan puistosuunnitelman mukaan jatkossa puolia-voimena niittynä.

Käytävien valaistus sammutetaan vuosittain 1.6.–30.8. väliseksi ajaksi. Sammuttamisen tarkoituksena on huomioida alueella elävät lepäkot. Puistosuunnitelmaa laadittaessa on tehty yhteistyötä alueen lepäkoita kartoittaneen ulkopuolisen lepäkoasiantuntijan kanssa ja suunnitelma-asiantuntijuutta hyväksi käyttäen laadittu ja muokattu hänen antamien ohjeiden mukaisesti: puistosuunnitelmassa Thelninginpolun linjaus on osoitettu kaavan linjausta hiukan etelämmäksi, jotta kannaksen pohjoispuolinen tervaleppärvistö säilyy lepäkoiden siirtymäreittinä. Asiantuntijan lausunnon mukaan suunnitelmat eivät merkittävästi heikennä lepäkoiden mahdollisuuksia käyttää niille tärkeitä alueita. Puistosuunnitelman toteuttamisen edellyttämistä luvista on pidetty palaveri ELY-keskuksen kanssa, eikä ELY:n mukaan tarvita poikkeuslupaa lepäkoiden elinolojen heikentämiseen. Puistosuunnitelmassa esitetyt uudet ulkoilureitit saattavat jopa lisätä lepäkoiden käytettävissä olevia alueita tarjoamalla uusia saalistusreittejä. Kulttuuriympäristön säilyttämiseen tähtäävät toimet, jossa säilytetään vanhat jalopuut, mutta raivataan paikoin tiheää aluskasvillisuutta, parantavat myös joidenkin lepäkolajien elinoloja.

Rakentamisen aikana linnuston pesimärauha huomioidaan ajoittamalla vesakon poistot ja puiden kaatotyö pesintäkauden ulkopuolelle. Puistosuunnitelman toteutuksen myötä joudutaan kaatamaan puustoa, mutta linnuston kannalta merkittäviä elinympäristöjä ei tuhota. Puistosuunnitelmassa ei esitetä toimenpiteitä suurimmalla osalle alueen metsä- ja rantabiotooppeja. Harmaahai-karoiden, eikä muidenkaan kosteikkolintujen pesintämahdollisuudet, eivät heikkene sillan rakentamisen myötä, koska Tahvonlahden pohjukan ranta- ja vesialueeseen ei kohdistu toimenpiteitä. Linnuston kannalta merkittäviä kolopuita mm. vanhoja tammia vaalitaan ja säilytetään sekä niiden elinoloja parannetaan.

4) KÄYTÄVÄYHTEYS VENEVAJAN EDUSTALLA

Muistutus 2 Yksityishenkilö

Aihe: Muistutus puistosuunnitelmaehdotukseen VIO 6017/1

Stansvikin kartanopuiston puistosuunnitelman ehdotuksessa on suunniteltu käytävyyhteys Stansvikinniemen länsireunaa pitkin. Ravintolan rannassa käytävä on linjattu kulkemaan venevajan ja rannan välistä. Linjaus on toteuttamiskelvoton, koska venevaja on melojien, jollapurjehtijoiden, suppaajien ja surfaajien tukikohta. Veneet ja vesiuheiluvälineet pidetään päiväsaikaan vajan edustalla, jolloin suunnitellulla käytävällä on mahdoton kävellä tai pyöräillä. Myös veneiden huoltotoimia tehdään ulkona, vajan edustalla.

Veneiden vajaan siirtämistä helpottamaan on alan harrastajilla tapana tehdä mereen johtava rullarata, joka katkaisisi kaiken kevyen liikenteen nyt suunnitellulla käytävän osuudella.

Venevajan takana, sen itäpuolella kulkee perinteisesti rannan suuntainen polku. Stansvikin kesäkodin ja venekerhon ehdotus on, että suunniteltu käytävyyhteys muutetaan kulkemaan venevajan edustan sijaan vajan takaa olemassa olevaa polkua noudattaen.

Käytävyyhteyden toimivammasta linjauksesta on keskusteltu aiemmin useaan otteeseen maisema-arkkitehti Mervi Nicklenin kanssa. Hänen mukaansa ”käytävää voidaan hyvin tarkemmassa suunnittelussa linjata uudelleen”.

Vastaus:

Vajan takana kasvaa komeita mäntyjä. Siellä kulkevan kapean polun rakentaminen 2,5 m leveäksi reitiksi vaatisi maaston muokkausta ja komeiden mäntyjen harventamista, mitä pyritään kartanoalueella välttämään. Vajan ympärillä on nykyisin paljon sekalaista tavaraa, josta turhaa karsimalla ja tarpeellista järjestämällä veneiden säilytystä ja huoltotoimia voidaan tehdä myös vajan sivuilla. Jatkosuunnittelussa tutkitaan reitin linjaamista tarkemmin vajan ympäristössä.

ESILLÄ OLO, palautteet ja vastineet

Saadut palautteet ja vastaukset:

Alla on esitetty puisto- ja katusuunnitelmaluonnoksista saadut palautteet. Ensimmäisenä on Stansvikin kyläyhdistyksen palaute, johon on vastattu kappaleittain tai asiakokonaisuuksittain. Lopussa ovat muut palautteet.

Stansvikin kyläyhdistys ry:n mielipide Stansvikin katu- ja puistosuunnitelmaluonnoksesta

Stansvikin asemakaavan suunnittelun lähtökohtina on ollut alueen kulttuurihistorialliset arvot, luontoarvot ja alueen kasvava käyttö. Kaupunki (HEL 2015-002876) on todennut Helsingin hallinto-oikeudelle antamassaan Stansvikin asemakaavaa koskevassa lausunnossaan, että tavoitteena on mahdollistaa alueen kehittyminen monipuolisena virkistysalueena siten, että alueen maisemalliset, kulttuurihistorialliset ja luonnon arvot säilyvät. Tavoitteena on alueen luontoarvojen ja lisääntyvän virkistyskäytön lomittaminen siten, että luontoarvot eivät heikentyisi. Lausunnon mukaan pohjoisen patopolun kohdalle osoitettu ohjeellinen Thelninginpolun sijainti tulee tarkentaa tarkemman suunnittelun yhteydessä ja linjata polku mahdollisesti etelämpää.

Vastaus: Puistosuunnitelmaa ohjaavat nämä samat tavoitteet kuin kaavaa. Tavoitteet ovat joiltain osin ristiriidassa keskenään. Luonto-, kulttuuri- ja virkistysarvoja on mahdoton aivan täysin yhteen sovittaa siten, että mikään näistä ei heikenny – osa kuitenkin paranee, erityisesti virkistys- ja kulttuuriarvot, merkittävästikin. Suunnitelma on ohjausryhmän näkemys parhaasta mahdollisesta kompromissista ja eri arvojen säilyttämisestä ja parantamisesta. Suunnittelutyössä pyritään yhteen sovittamaan arvot niin hyvin kuin alan parhaiden asiantuntijoiden yhteistyöllä on mahdollista. Thelninginpolun sijaintia on tarkasteltu puistosuunnitelman luonnosvaiheessa ja työ jatkuu, kun maastomallimittaukset on saatu.

Katu- ja puistosuunnitelma on asemakaavan toteutussuunnitelma. Maisema-arvojen säilymisen varmistamiseksi tarvittaisiin havainointikuvia, joita ei myöskään ollut asemakaavaselosteessa. Nähtävänä olevasta luonnoksesta on mahdotonta hahmottaa, millainen maisema on, kun suunnitelma on toteutettu tai säilyvätkö luontoarvot. Epäselväksi jää muun muassa, miten näkymä Stansvikintien molemmin puolin sekä kulttuurihistoriallisesti merkittävän kivimuurin takana muuttuu.

Vastaus: Tehdään alueelta havainnekuvia, kun suunnitelmat ovat tarkentuneet, ja laiteetaan ne tämän hankkeen nettisivuille esille.

Asemakaavan tavoitteena on alueen kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen. Alue on otettu RKY-alueeksi vuonna 1.1.2010 ja se on Suomenlinnan suojavyöhykkeellä. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet edellyttävät, että valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot, kohteiden alueellinen monimuotoisuus ja ajallinen kerroksisuus turvataan. Tavoitteena ei siis voi olla edes osittain alueen ennallistaminen 1800-luvulle, koska silloin kohteen alueellinen monimuotoisuus ja luontoarvot häviävät. Esimerkiksi kartanon ja Onnentemppelin välisen maiseman ennallistaminen edellyttäisi vanhan puuston poistoa, koska se on kasvanut reilussa sadassa vuodessa. Onnentemppelin puiston alueella on LSL 29 §:n kriteerit täyttävät, luontaisesti kehittynyt vaahterametsikkö. Luonnonsuojelulain mukaan suojeltuihin luontotyypeihin kuuluvia luonnontilaisia tai luonnontilaiseen verrattavia alueita ei saa muuttaa niin, että luontotyyppien ominaispiirteiden säilyminen kyseisellä alueella vaarantuu. Alueella voitaisiin Stansvikin kyläyhdistyksen näkemyksen mukaan ainoastaan kunnostaa nykyisiä pääpolkuja muuttamatta niiden luonnonpolkumaisuutta.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Vastaus: Asemakaava-alue on 56,6 hehtaarin kokoinen ja se on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä RKY ja on osa Helsingin höyrylaivareittien kesähuvila-asutuksen kokonaisuutta. Stansvikin kartanopuiston ydinalue (VP/s) on kooltaan noin 6 hehtaaria. Onnentemppelin puisto osa Stansvikin kartanopuiston ydinaluetta (VP/s).

Onnentemppelin alueen umpeenkasvu on heikentänyt oleellisesti sen kulttuurihistoriallisia arvoja. Alueen maiseman avartamisella ei haluta kuitenkaan pyrkiä 1800-luvun ilmeen palauttamiseen, sillä alueella on arvokkaita suurikokoisia puita, joita ei ollut 1800 luvulla yhtä paljon kuin nyt. Vanhat suuret puut halutaan säilyttää. Alue on luontotyypiiltään jalopuulehtoa, jossa vallitsevina jalopuina vaahtera ja tammi. Lehto on kulttuuriperäinen (vanhimmat jalopuut ovat istutettuja), edustavuus luokiteltu kohtalaiseksi ja luonnontilaisuus heikentyneeksi. Lisäksi alue on voimakkaasti kulunut. Jotta LSL 29 §:n mukainen luontotyyppi jalojen lehtipuiden metsikkö täyttäisi lain kriteerit, tulee alueen jalojen lehtipuiden olla luontaisesti syntyneitä. Alueella esiintyviä jaloja lehtipuita ja niiden taimia säästetään alueen vesakkoa raivatessa ja puustoa harvennattaessa. Heikentyneitä kulttuuriarvoja kuitenkin parannetaan poistamalla nuorta puustoa, jotta puistomainen avoin tila saataisiin palautettua. Tämä myös parantaa virkistysarvoja, kun alueella pääsee liikumaan helpommin. Kauniit näköalat merelle avautuvat ja toisaalta palautuva näköyhteys kartanolle palauttaa puistoon yhteyden osana kartanon pihapiiriä.

Onnentemppelin alue on lisäksi tärkeä lepakoiden lisääntymispaikkaan kuuluva saalistusalue kuten koko Vanhakylä mukaan lukien rannan tuntumaan suunniteltu Thelninginpolku ja länsirannan melontakeskusvarauksen lähetyvillä oleva alue. Lepakkoaluetta ei ole rajattu asemakaavassa, vaikka olisi pitänyt, jotta toteutusvaiheessa suunnittelijoilla olisi tämä tieto käytössä (vert. Stansviinkallion ja Kaivoskallion asemakaavat). Koko Stansvik on korkeimmassa mahdollisessa lepakkoarvoluokassa. Thelninginpolun Stansvikintien ja Vanhakylän välinen osuus kulkee viitasammakoiden LLP-alueen läpi. Kaikki lepakkolajit ja viitasammakot ovat luontodirektiivin liitteessä IV (a) kuuluvia eläinlajeja, joiden yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen (LLP) hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Thelninginpolun rakentaminen jopa 10 metriä leveänä heikentää tai hävittää niiden LLP-alueen vaikka suunnitelmaan on merkitty sen alittava eläinrumpu. Huoltotie penkereineen sijoittuu lajin talvehtimisalueen päällä. Tilannetta ei muuta, vaikka linjausta muutettaisiin etelämmäs, koska myös patopolkujen välissä on viitasammakon LLP-alue. Uusikyläntieltä rantaa suunniteltu uusi tie puolestaan on lepakoiden LLP-alueella.

Vastaus: Onnentemppelin alue ei ole vuonna 2017 tehdyn lepakkoselvityksen mukaan Vanhankylän mökkialueella lepakoille tärkeä alue, kuten esimerkiksi mökkikylän kannas (eteläinen patopolku). Lepakot esiintyvät alueella ja käyttävät Vanhankylän mökkialuetta saalistusalueenaan. Lepakot huomioidaan alueen huitoa suunniteltaessa. Myös Onnentemppelin lähialueelle jätetään monen ikäistä puustoa ja erityisesti pitkäikäisiä jaloja lehtipuita.

Katu- ja puistosuunnitelma edellyttäisi ELY:ltä haettavia poikkeuslupia tiukan suojelun piirissä olevien eläinlajien LLP:n heikentämiseen, joka voidaan myöntää vain, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole ja jollei poikkeus häiritse kyseisten lajien kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä niiden luontaisella levinneisyysalueella. Silloinkin suotuisan suojelun tason varmistaa korvaavin toimenpitein ja varmistua niiden tehokkuudesta ennen kuin LLP-paikan heikentämiseen ryhdytään. Kevyenliikenteen reitti ja silta Gunillankalliolle on suunniteltu viitasammakoiden LLP-alueelle. Se voitaisiin toteuttaa ilman poikkeuslupaa vain siten, ettei se missään kohdin estä viitasammakoiden kulkua talvehtimispaikasta kutupaikalle eikä rakentamisvaihe vahingoita horrostavia sammakoita. Suunniteltu tie- ja polkuverkosto tai historiallisen näkymän ennallistaminen ei ole poikkeusluvan ehdot täyttävä toimi. Nykytila säilyttämällä sekä LLP:t että alueen kulttuuri- ja virkistysarvot toteutuvat. Eteläisen patopolun säilyessä nykyisellä paikallaan pelastustie Vanhakylään voi kulkea sen kautta. Thelninginpolun kevyenliikenteenväylä voidaan kunnostaa parantamalla kevyesti pohjoista patopolkua nykyisessä kulkuaukossaan vanhat tervale-

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

pät säästään. Rankenteena voisi toimia tulvien aikaan kelluva laiturit (puukansi), jonka alitse viitasammakot pääsevät kuivaankin aikaan siirtymään. Vaihtoehto on myös huomattavasti halvempi kuin uuden pelastus- ja huoltotien rakentaminen Thelninginpolulle.

Vastaus: Direktiivilajien osalta tilataan katu- ja puistosuunnitelmien vaikutusten arviointi ja toimenpideohjeet haittavaikutusten minimoimiseksi lajiasiantuntijoilta. Vahingot sammakkoeläimille voidaan minimoida mm. työmaan oikealla ajoituksella. Kun suunnitelmat tarkentuvat, ne käydään läpi yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa.

Asukastilaisuuden palautteen johdosta puistosuunnittelutyöryhmä tutkii mahdollisuutta ohjata huoltoajo bussien kääntöpaikalta eteläisen patopolun kautta Vanhakylään ja selvittää vaatisiko se kaavamuutoksen. Thelninginpolun rakentamista puoltaa virkistysyhdyden parantaminen Stansvikinkalliolta ja Kruunuvuorenrannasta suoraan Tahvonlahden koululle ja Laajasaloon päin. Mikäli Thelninginpolun länsipää (kannas) jätettäisiin rakentamatta, virkistysyhteys kulkisi mökkien sivuitse Vanhakylän ”saaren” koillislaitea ja runsastuva läpikulku voisi haitata mökkiläisiä. Reitti olisi myös pitempi ja vaikeammin opastettava. Puistosuunnitelmatyössä tutkitaan myös mahdollisuutta rakentaa Thelninginpolku kevyenä jalankulkuyhteytenä.

Kelluva rakenne Thelninginpolulla ei ole mahdollinen, sillä sellainen ei jäiden vuoksi sovellu ympärivuotiseen käyttöön. Tässä on tarve ympärivuotiselle kulkuyhteydelle.

Uudenkyläntien varresta rantaan johtava tie tulisi poistaa suunnitelmasta LLP-alueen ja muun muassa lapinöllön levähdyspaikan vuoksi.

Vastaus: Reitti on suunniteltu tuleville melontamajoille johtavaksi ja kaava osoittaa huoltoajon tätä reittiä pitkin. Ajoa ei haluta johtaa ravintolalta rantareittiä pitkin, koska ravintolan ympäristö ja virkistyskäyttöön suunniteltu rantareitti on tarpeen rauhoittaa läpiajoliikenteeltä. Suunnitellusta yhteydestä on vähiten haittaa maisemalle ja virkistyskäytölle.

Suomi on sitoutunut EU:n luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen tähtäävään toimintasuunnitelmaan¹. Stansvikin suunnittelalueella on luonnonsuojelulain mukaan suojeltuja luontotyyppejä, jotka ovat luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja lajien elinympäristöjen säilyttämiseksi tärkeitä. Alueella on lisäksi huomattavan vanhaa puustoa ja suurin osa onkin metso 1-luokan monimuotoista metsää. Luokitussarvo tarkoittaa useille harvinaisille lahojilla vaativille lajeille suotuista elinympäristöä, jota ei esimerkiksi talousmetsä voi tarjota. Alueella onkin todennettu mm. uhanalaslukituksen VM-ind, VU- ja RT sammal-, kääpä- ja jäkälälajeja, joita kaupunki ei ole lainkaan alueelta tutkinut eikä tarvetta tutkimiselle olekaan jos alueeseen ei kajota. Koko Stansvikin alue on huomattavan arvokas lintualue. Se johtuu osittain Metso-arvoista (telkät, tikat ja pöllöt). Luonnoksesta ilmenevien teiden ja polkujen sekä rakennusvarausten pohjalta voidaan arvioida, että niiden kohdalta ja rakentamiseen tarvittavalta työmaa-alueelta tulitisiin tekemään huomattavat puuston ja pensaikkojen poistot. Kaadettavien tai säilytettävän puuston määrästä tai edes suhteellisesta osuudesta ei pysty tekemään arviota katu- ja puistosuunnitelman perusteella. Selvää kuitenkin on, että puita ja aluskasvillisuutta jouduttaisiin poistamaan paljon. Suorastaan irtokkaasta suunnitelmasta istuttaa uusia lehtipuita Thelninginpolun ympärille tulee luopua. Uudet puut vaatisivat lisäpengerryksen, koska alue on kostea ruovikko. Se taas muuttaisi vielä lisää Tahvonlahden pohjukan ruovikon biotooppia ja kluuvifladan vesiolosuhteita. Alueella on nyt luonnonsuojelulain suojeluma tervaleppäkorpi, jota löytyy muualtakin Tahvonlahden pohjukan ja Vanhakylän ympäriltä. Ne tulee säilyttää.

Vastaus: Monimuotoisuuden säilyttäminen on myös puistosuunnitelman tavoitteena. Alueelta on tehty kokonaisvaltainen puustokartoitus, joten yksittäisten puiden paikat ovat

1

http://ec.europa.eu/environment/pubs/pdf/factsheets/biodiversity_2020/2020%20Biodiversity%20Fact_sheet_FI.pdf

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

suunnittelijoilla tiedossa, vaikka niitä ei luettavuuden takia ole voitu yksitellen puistosuunnitelmaan merkitä. Reitit pyritään linjaamaan siten, että mahdollisimman suuri osa puustosta säilyy. Tietyillä alueilla puuston harvennus parantaa luonnon monimuotoisuutta ja lisää avoimia näkymiä, mikä on alueen kulttuurihistoriallisten arvojen mukaista. Monimuotoisuuden kannalta arvokkaimmat tammetsä säilytetään. Poistettavia puita jätetään lahoppuiksi metsään. Thelninginpolulla tutkitaan mahdollisuutta säilyttää kannaksen pohjoispuolen tervalepät. Tervaleppien täydennysistutukset Thelninginpolun varteen voitaisiin tehdä pienillä taimilla, jolloin niiden kasvualustatarve olisi vähäinen eikä niitä varten tarvittaisi erillistä täyttöä. Tervaleppä kestää tulvaa ja vesiolosuhteita hyvin, joten sitä voi istuttaa märkään paikkaan.

Vanhon kilpikaarnamäntyjen lisäksi kaupunki on tarmokkaasti ryhtynyt suojelemaan alueen tammia, mikä ilolla todetaan. Tammi levittää juurensa laajalle alueelle ja onkin esim. Ranskassa yleinen tienvarsien reunuspuu. Tammikujalla on liikuttu kävelle ja autolla vuosikymmeniä. Vanha tammikuja on luonnollisesti arvokas jo sinänsä. Lisäksi se tarjoaa myös suojaa lepakoille ja muun muassa harvinaisille kuoriaisille. Saman ikäisiä tammia on myös Stansvikintien varressa. Kaivosvuolan vierestä ne kaadettiin Koirasaarentien uuden linjauksen ja tilapäisen jätevesisäiliön vuoksi. Ravintolalle johtavan tien alkupäässä, nykyisen viljelypalstan ja parkkialueen välissä olevien tammien ympärille on katu- ja puistosuunnitelman mukaan tulossa bussien kääntöpaikka. Tammien suojelun loogisuus peittää. Stansvikin kyläyhdistyksen mielestä ensisijaisesti tammikujalla tulisi sallia nykyinen vähäinen liikenne. Toissijaisesti korvaava tielinjaus eteläiselle patopolulle voitaisiin tehdä bussien kääntöpaikalta nykyisen viljelypalstan pengerryksen alle urheilukentän reunaa myötäillen, jolloin tammikuja ainoastaan läpäistäisiin uuden istutettavan ja vanhan tammikujan liitoskohdasta.

Vastaus: Bussien kääntöpaikka on mitoitettu säteeltään huomattavan laajaksi sen takia, ettei tammien juuristoalueella tarvitse kaivaa. Kun ajorata kulkee kaukana rungoista, ajoneuvot eivät myöskään tiivistä maaperää juuristoalueella eivätkä kolhi runkoja. Knut Felixin tammikujalla ongelmia aiheuttaa mm. se, että autot liikkuvat puiden juuristoalueella, joka tiivistyy vähitellen vuosien myötä. Tätä ongelmaa ei ollut menneinä vuosikymmeninä ennen autojen yleistymistä. Autot voivat myös kolhia tammia, sillä Knut Felixin tammikuja on huomattavan kapea. Runsaasti väkeä houkuttelevissa tilaisuuksissa autoja on jopa pysäköity Knut Felixin tammikujan tammien väliin. Tämä riski poistuisi, kun polku suljettaisiin ajoneuvoliikenteeltä. Puistosuunnitelmatyössä tutkitaan mahdollisuutta johtaa ajoyhteys bussien kääntöpaikalta eteläiselle patopolulle. Ajoyhteyden säilyttäminen Knut Felixin tammikujan kautta on kaavan vastainen.

Stansvikissa on tammikujan lisäksi varsin runsas ja laaja-alainen tammisto, jossa on runsaasti järeitä latvuspuita ja eri ikäisiä tammia jatkumon takeena. Luonnonsuojelulain mukaisena suojeltavana luontotyyppinä tammimetsä tulee huomioida suunnittelualueen viereisen Stansvikinkallion suunnittelussa. Stansvikin asemakaava-alueella sijaitsevaa Willebergin palstaa ei tule rakentaa monestakin syystä. Entisen pellon ja laidunmaan alueella on tammimetsä. Vaikka se olisikin alun alkaen istutettu, se on luontaisesti levinnyt ja luonnontilainen. Lisäksi alue ei sovi palstaviljelyyn varjoisan sijainnin vuoksi ja se pitäisi säännöllisen tulvavaikutuksen vuoksi pengertää, jolloin se muuttaisi arvokkaan ruovikon vesiolosuhteita ja merkittävästi vähentäisi lintujen pesintäaluetta.

Vastaus: Viljelypalstavaraus on sijoitettu tähän, koska alue on aiemmin ollut avointa peltomaisemaa ja kulttuuriarvojen palauttamiseksi aluetta olisi tarpeen avartaa. Kruunuvuorenrantaan, Borgstöminmäelle ja Gunillankallioon tulee uusia asukkaita yli 13 000, eikä Laajasalossa ole viljelypalsta-aluetta. Nämä pohjoiset palstat esitetään puistosuunnitelmassa kuitenkin varauksena, jota ei ole tarkoitus toteuttaa ensivaiheessa.

Stansvikintien varteen Thelninginpolun alkuun jommalle kummalle puolelle jalopuumetsään suunnitellun pysäköintialueen vuoksi puustoa ja aluskasvillisuutta jouduttaisiin poistamaan suu-

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

relta alalta. Stansvikin kyläyhdistyksen mukaan parhaiten luonto ja kaupunkilaisten rahat säästyyvät kun pysäköinti sallitaan ensisijaisesti edelleen nykyisellä paikalla eteläisen patopolun vieressä tai vaihtoehtoisesti suunnitelmassa poistettavaksi merkityn tenniskentän paikalla. Pysäköintialueen säilyminen kartanon läheisyydessä olisi ekoteon lisäksi käyttäjystävällistä.

Vastaus: Pysäköintialue eteläisen patopolun kupeessa on kaavassa osoitettu poistettavaksi. Ajoneuvoliikenne myös rajoittaisi kevyen liikenteen virkistyskäyttöä kartanon lähipiirissä. Tenniskenttä sijaitsee kartanon etupihalla ja keskeisellä näkymäalueella kartanolta katseltaessa. Autot ja pysäköintialue eivät sovi tällaiselle paraatipaikalle. Tenniskentän alue palvelisi parhaiten esimerkiksi nurmipintaisena tapahtuma-aukiona.

Suunnitelmassa kivimuurin länsipuolella sijaitsevaa pysäköintialuetta laajennettaisiin ja kulkuaukkoa varten puhkaistaisiin aukko ikivanhaan muuriin. Suunnitelma ei kunnioita kartanon ydinalueen kulttuurihistoriallisia arvoja. Kulku voidaan edelleen järjestää olemassa olevan aukon kautta, jonka tuntumaan tulee jättää kookkaita jalopuita maiseman säilyttämiseksi. Pysäköintialueen laajennus urheilukentän ja kivimuurinvälistä tulisi ensisijaisesti poistaa. Toissijaisesti se tulisi toteuttaa luontoa mukaille. Lisäpaikkojen sijoitusta voisi tutkia urheilukentän päädyssä Stansvikintien ja tammikujan risteyksestä. Urheilukentän koko tulee kuitenkin säilyttää jalkapalloiluun sopivana. Nykyisin se on aktiivisessa käytössä kesäisin.

Vastaus: Kivimuuriin ei ole suunniteltu puhkaistavan aukkoa vaan ajo pysäköintipaikalle on suunniteltu kohtaan, jossa ei enää tällä hetkellä ole muuria. Ajoreitti melontamajoille ohjataan nykyisen aukon kohdalta, pilareiden välistä. Urheilukenttä säilytetään pihajalkapalloon sopivan kokoisena. Se on nykyisellään muhkurainen. Kentän pinta on suunniteltu tasoitettavaksi ja uudelleen nurmetettavaksi, jolloin sen käyttömukavuus lisääntyy oleellisesti. Pysäköintipaikkoja ei haluta sijoittaa Knut Felixin tammikujan alkuun, sillä siitä aukeaa upea näkymä kartanon rakennetulle pihapiirille ja merelle. Parkkipaikka tällaisessa paikassa ei sovellu kulttuurihistoriallisiin arvoihin.

Suunnitelmasta puuttuu kulttuurihistoriallinen varpakenttä, joka sijaitsee poistettavaksi ajatellun tenniskentän jälkeen päälaiturille mentäessä. Varpakenttä tulee säilyttää. Suunnitelmaan tulee lisätä palokunnan saarelaisten ylitysveneiden säilytyspaikka länsirannalle.

Vastaus: Merkitään varpakenttä suunnitelmaan. Palokunnan saarelaisten ylitysveneiden paikka merkitään toistaiseksi säilytettäväksi puistosuunnitelmaan. Tulevaisuudessa ylitysveneiden venepaikkojen on suunniteltu siirtyvän Koirasaarten puolelle rakennettavaan uuteen venesatamaan.

Kaupungin mukaan asemakaavan tavoitteena on luontoarvojen säilyminen. Helsinki tulee osaltaan noudattaa EU luonnon monimuotoisuusstrategiaa. Luonnon monimuotoisuutta ei edistetä vain säilyttämällä vanhat tammets ja kilpikaarnamännys. Luonnon monimuotoisuus on kokonaisuus, joka muodostuu eri-ikäisten puiden jatkumosta ja eri eläin- ja kasvilajeista sekä muista ympäristökiteijöistä. Puistomainen hoidettu ympäristö on kauhistus luonnon monimuotoisuudelle. Muutama paikalleen jätetty maapuu ei kokonaisuutta pelasta vaikka on toki tyhjää parempi. Stansvikin poikkeuksellisen runsas linnusto tarvitsee vanhat kolopuut, korkeat ja matalat puut, ryteiköt ja kaislikot pesintään. Monet lajit, kuten lapinpöllö, käyttävät aluetta myös muuttomatkaan levähtäessä. Suomi on myös sitoutunut kosteikkojen suojeluun. Tahvonlahden pohjukan kluuviflada on suojeltu luontotyyppi ja kosteikko tulvivine rantametsineen on luonnon aarreaitta viitasammakoiden ja lintujen lisäksi muun muassa kutupaikkaa tarvitseville kaloille. Thelninginpolku heikentää tai tuhoaa monen lajin elinolos.

Vastaus: Alueella on tarkoitus vaalia monimuotoisuutta ja eri ikäistä puustoa sekä erilaisia luontotyyppesjä. Alueen nykyinen monimuotoisuus on syntynyt osittain kartanopuiston kulttuurivaikutuksen ansiosta ja on paikoin kulttuuriperäistä ja seurausta alueen hoidosta. Kluuviflada kasvaa luontaisesti vähitellen umpeen, mikäli umpeenkasvua ei rajoiteta. Tahvonlahden harjun alueesta muodostetaan luonnonsuojelualue ja kartanoa ympäröivät

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

metsäalueet, osa rannoista sekä kluuvi ja flada Tahvonlahden pohjukassa säilyvät luonnonmukaisina luontotyypeinä.

Tahvonlahden harjun määritelmä on vuosien saatossa kutistunut. Stansvikin kartanoalueen kulttuurihistoriallisessa selvityksessä (s. 56) harjualue ulottui tammikujalta niemen kärkeen. Asemakaavassa vielä osa-yleiskaavavaiheessa ravintolan takaa alkavaksi suunnitellulta luonnonsuojelualueelta lohkaistiin ala saunakeskukselle. Vaarana on, että jääkautinen harju tuhoutuu kulutuksen ja rakentamisen myötä kuten Kalvikinniemi. Herkkä harjuhuolto ei kestä hallitsematonta kulutuksen kasvua. Saunakylävaraus pitäisi poistaa kokonaan myös maisemallisista syistä. Ulkoilijat tulee ohjata selkeästi poluille. Suunnitelmaan harjun reunoille merkityt polut ilmeisesti vastaava nykyisiä luonnonpolkuja ja ne tuleekin säilyttää luonnontilaisena. Harjun laella kulkeva polku on merkitty levennettäväksi. Stansvikin kyläyhdistyksen mielestä sitä voisi korkeintaan tasoittaa luonnon mukaisesti. Myös laiturimaista esteetöntä puupolkua voisi kulun ohjaamiseksi harkita. Harjun suojelemiseksi tulisi kärkeen rakentaa portaat kuten asemakaavaselosteen liitteenä olevan Environ 2012 selvityksen sivulla 21 on esitetty.

Vastaus: Stansvikin kartanoalueen ympäristöhistoriallisessa selvityksessä sivulla 56 on kartta, jossa on esitetty Stansvikin kartanon ympäristön osa-alueet. Siinä on viivoitettu alue joka ulottuu tammikujalta Stansvikinniemen kärkeen. Se rajaa aluetta joka vuoden 1946 kartan mukaan on kartanopuistoaluetta. Stansvikin niemi oli silloin osa metsäistä kartanopuistoa.

Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2015-2024 Tahvonlahden harju on esitetty luonnonsuojelualueeksi. Kaikille rauhoitettaville luonnonsuojelualueille tehdään kaupungin ympäristöpalvelun toimesta erillinen alueen hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa esitetään käyttöä ohjaavat ratkaisut alueelle. Siksi tässä puistosuunnitelmassa polut on esitetty vain nykyisellä paikallaan. Puistosuunnitelmaan merkitään tulevan luonnonsuojelualueen raja. Tälle alueelle ei lopullisessa puistosuunnitelmassa tulla esittämään mitään toimenpiteitä.

Alueella ei ole ollut historiallisesti ja nykyisinkään katuvalaistusta. Muutama viikko sitten siellä järjestettiin lyhtykulku, jonka tärkein elementti on pimeys. Valot pimeydessä tarjosivat kulkijoille harvinaisen elämyksen. Perheretki taskulampun valossa on lapsille unohtumaton elämys. Ihmisten lisäksi tietyt lepakkolajit tarvitsevat pimeää, jota ilman LLP:stä puuttuu lisääntymiselle välttämätön ympäristötekijä.

Vastaus: Alueelle suunnitellaan hyvin niukasti uutta valaistusta juuri siitä syystä, että nykyaikainen runsas valaistus ei sovi yhteen alueen kulttuurihistoriallisten arvojen kanssa. Lepakot huomioidaan sammuttamalla valaistus kokonaan 1.6. - 30.8. välisenä aikana

Suunnitelmasta tulee poistaa kaikki ne toimenpiteet, jotka kohdentuvat Metso 1 luokan alueelle, luonnonsuojelulain mukaisille luontotyypeille, LLP:hin ja kulttuurihistoriallisiin kohteisiin tai muutavat maisemaa merkittävästi. Suunnitelma ei turvaa maisemallisia, kulttuurihistoriallisia eikä luontoarvoja.

Vastaus: Stansvikin kartanoalueen virkistysalueen suojelukaavan pohjalta laaditaan nyt toteutussuunnitelmaa, joka pyrkii huomioimaan, turvaamaan ja sovittamaan kartanoalueen virkistys- luonto ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin.

MUUT SAADUT PALAUTTEET

Hei!

Ensinnäkin en ymmärrä minkä takia Stansvikissa olevaa mökkialuetta pitää lähteä siirtämään pois huonommalle alueelle. Eikö Kruunuvuorenrannassa rakennetta jo ihan riittävästi, joten tämä pieni mökkialue olisi pitänyt jättää rauhaan.

Toiseksi vastustan sitä, että Stansvikin kartanoalueelle rakennettaisiin mitään uusia teitä/polkuja tai siltoja, koska Koirasaarentietä pitkin pääsee hyvin kouluihin ym.

Annetaan Stansvik olla siinä muodossa missä nytkin on eikä mennä tuhoamaan eläinten ym. elinsijoja.

Vastaus: Stansvikinkallion asemakaavaehdotuksessa on osoitettu asuinrakentamista Uusikylän alueelle. Uusikylän nykyisille kesämajoille on osoitettu korvaavat paikat jo Stansvikin asemakaavassa. Korvaavat kesämajapaikat on sijoitettu nykyiseen Vanhakylään. Nyt tekeillä olevassa Stansvikin puistosuunnitelmassa ei voida enää vaikuttaa Stansvikin tai Stansvikinkallion asemakaavoissa tehtyisiin isoihin ratkaisuihin vaan puistosuunnitelma on laadittava asemakaavojen toteuttamiseksi.

Kruunuvuorenrannan ja Laajasalon keskuspuistomaisen metsävyöhykkeen välinen, itä-länsisuuntainen virkistysyhteys on asemakaavan mukainen ja kaavan suunnittelussa tarpeelliseksi todettu. Se parantaa sekä laajasalolaisten että Kruunuvuorenrannan virkistysyhteyksiä ja lyhentää mahdollisen koulumatkan lähes puoleen Stansvikin kallion eteläosista Tahvonlahden koululle. Stansvikin kartanon alueesta halutaan kehittää vetovoimainen virkistysalue, joka palvelee monipuolisesti Laajasalon nykyisiä asukkaita, Kruunuvuorenrannan rakentamisen myötä huomattavasti lisääntyvää asukasmäärää sekä raitiotieyhteyden kautta keskustasta saapuvia virkistysalueen käyttäjiä. Toimivat yhteydet ovat tärkeä palvelu asukkaille ja reitit ranta-alueilla ovat yleisesti erittäin pidettyjä ja tärkeäksi koettuja.

Uuden tien ja p-alueen rakentaminen:

Thelninginpolun rakentaminen tuntuu hullulta ajatukselta. Tässä ei ole otettu huomioon riittävästi alueen luontoarvoja eikä rakentamisen kustannuksia. Tien pohjan rakentaminen kyseiseen maaston ei ole helppoa, joudutaan mylläämään laajalti ympäristöä ja se tulee aiheuttamaan tuhoja.

Vastaus: Thelninginpolku on asemakaavan mukainen ja mahdollistaa huomattavasti lisääntyvän virkistyskäyttöpaineen jakautumisen laajemmalle alueelle kuin Stansvikin kartanon alueelle. Thelninginpolku helpottaa Kruunuvuorenrannan ja Laajasalon virkistysalueiden välistä saavutettavuutta. Uusi reitti yhdistää Hevossalmen ja Tullisaaren välisen pääulkoilureitin Kruunuvuorenrannan alueen reitistöön. Laajasalossa asuville avautuu uusi yhteys Kruunuvuorenrannan merenrantareiteille ja virkistysalueille, alueille, jotka olivat aiemmin öljysatamakäytössä ja suljettuja. Yhteys lyhentää mahdollisen koulumatkan lähes puoleen Stansvikin kallion eteläosista Tahvonlahden koululle sekä mahdollistaa Kruunuvuorenrannan asukkaille merenrantoja kiertävän yhteyden jatkumisen Laajasalon puolelle. Se tarjoaa Vanhakylään huoltoajoyhteyden, joka mahdollistaa autoliikenteen poistamisen kartanon lähipihapiirissä ja arvokkaalla Knut Felixin tammikujalla, lisäksi mökkiläisille tulee lisää mahdollisuuksia liikkua alueella. Asukaspalautteen takia puistosuunnitelmatyössä tutkitaan mahdollisuutta rakentaa Thelninginpolku kevyenä jalankulku-yhteytenä. Tässä yhteydessä tulee kuitenkin ratkaista Vanhakylän huoltoajomahdollisuudet kartanon ydinalueen kautta ja selvittää vaatisiko se kaavamuutoksen.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Miksi ei käytetä olemassa olevia teitä, vaan suunnitellaan uusia teitä?

Eikö tämänkaltaisen alueen suunnittelussa ole tärkeintä ottaa huomioon alueen luontoarvot ja yrittää säilyttää sekä ylläpitää niitä. Uusien teiden rakentaminen ei ole luontoarvojen säilyttämistä! Knut Felixin tammikujan sulkeminen tuntuu oudolta ratkaisulta sekä sen varrella olevan p-alueen poistaminen. Sitä pitkin on kuljettu Vanhaankylään 1950 luvulta asti. Sen kantavuus on myös riittävä Pelastuslaitoksen raskaammallekin kalustolle. Miksei tietä säilytetä mökkiläisten reittinä ja laajenneta olemassa olevaa p-aluetta Knut Felixin tammikujan päässä? Säästettäisiin paljon rahaa ja luontoa!

Vastaus: Ratkaisu on lainvoimaisen asemakaavan mukainen. Siinä Knut Felixin tammikuja on osoitettu pelkästään jalankululle ja tammikuja on suojeltu. Knut Felixin tammikujan erittäin arvokkaille tammille aiheuttaa ongelmia mm. se, että autot liikkuvat puiden juuristoalueella ja maa tiivistyy vähitellen vuosien myötä. Tämä heikentää juuriston hapen saantia ja voi heikentää tammien kuntoa. Tiivistymisongelmaa ei ollut menneinä vuosikymmeninä ennen autojen yleistymistä ja kun autokanta on vielä ollut pieni. Autot voivat myös kolhia tammia. Runsaasti väkeä houkuttelevissa tilaisuuksissa autoja on jopa pysäköity tammien väliin. Nykyisen tammikujan eteläpäässä sijaitsevan parkkipaikan laajentaminen lisäisi tammille koituvaa haittaa entisestään.

Sillan rakentaminen:

Kevyen liikenteen sillan rakentaminen on turhaa ja erittäin kallista. Se ei tulisi palvelemaan kuin muutamaa ulkoilijaa päivittäin. Koululaiset eivät tulisi sitä käyttämään, siihen on turha vedota. Koululaiset eivät uskalla käyttää metsäreittejä, vaan he käyttävät julkisia kulkuvälineitä tai kulkevat pääväylää jalan/polkupyörällä. Stansvikintieltä on vain muutama sata metriä Koirasaarentielle jo olemassa olevaa polkua pitkin, silta ei tulisi oikaisemaan kevyen liikenteen reittejä juurikaan.

Vastaus: Stansvikin kartanoalueen ympärille rakennetaan kokonaan uutta kaupunginosaa, Kruunuvuorenrantaa. Tämä tulee lisäämään virkistysalueen käyttäjiä huomattavasti. Stansvikin alueen itäpuolen Borgströminmäen ja Gunillankallion rakentamisen myötä on asukasmäärä jo lisääntynyt. Uusia asukkaita tulee alueelle yhteensä yli 13 000. Olevien viheralueiden ja yhteyksien kehittäminen on erittäin tärkeää, jotta alue on toimiva ja viihtyisä kaikille. Stansvikin kartanoalue on yksi erittäin keskeinen puistoalue Kruunuvuorenrannassa. Polkujen ja sillan rakentaminen on kallista. Rantareitit ovat kuitenkin erittäin suosittuja virkistyksen näkökulmasta ja tuovat asuinalueille lisäarvoa. Lisäksi rakennetut polut ohjaavat tehokkaasti kulkemista ja näin säästävät ympäröivää luontoa kulutukselta. Sillan rakentaminen lyhentää mahdollisen koulumatkan Stansvikinkallion eteläosista Tahvonlahden koululle reilusta kilometristä reiluun puoleen kilometriin. Suunnittelutyössä tutkitaan mahdollisuutta rakentaa reitti normaalkiksi valaistuksi ulkoilureitiksi, jota koululaisetkin uskaltavat hyvin käyttää.

Suunnittelutyössä tutkitaan kuitenkin myös vaihtoehtoisen ajoyhteyden rakentamista suunnitellulta bussien kääntöpaikalta keltaisen rakennuksen ohi eteläiselle patopolulle, jolloin Thelninginpolku voitaisiin toteuttaa kevyenä jalankulkuyhteytenä.

Valaistus:

Valaistun kevyen liikenteen reitin vaihtoehtoinen kulku voisi olla nykyisellä ja tulevaisuudessa parannettavalla polulla. Eli Stansvikintien kulmasta olevan polun varrella (pohjoiseen johtava polku Stansvikintien mutkasta Koirasaarentielle). Se johtaa lähes suoraan Koirasaarentien bus-sipysäkille ja palvelisi samalla kaikkia julkisilla kulkuvälineille alueelle tulevia.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Vastaus: Suunnittelutyössä selvitetään mitä vaikutuksia ehdotetun reitin valaisemisella olisi mm. ympäröivään puustoon. Selvitetään, saadaanko valaisten huolto ja asennus toteutettua siten, että polkua ympäröivää puustoa ei tarvitsisi kaataa.

Pysäköintialueet:

Kartano- ja ravintola-alueen sekä sen ympäristön käytön lisääntymisen vuoksi suunnitellut parkkialueet eivät tule olemaan riittävät.

Suunnittelussa niiden lisäys jäisi hyvin vähäiseksi, varsinkin kun yhtä ollaan poistamassa. Nyt on jo niistä suurta pulaa. Suunnittelussa niitä tulisi vierailijoille 68 ja mökkiläisille 30. Mökkejä on mantereella reilu 50. Lisäksi läheisillä saarilla (Varisluoto, Pitkäluoto ja Vasikkasaari) on mökkejä yhteensä n.70. He kulkevat Stansvikin rannasta veneellä mökeilleen.

Parkkialueita käyttävät myös mm. ulkoilijat ja ravintolassa vierailevat. Varsinkin kesäaikaan (jolloin aluetta suurimmaksi osaksi käytetään) arkisin lounasaikaan klo 10-14 sekä lauantaisin juhlien aikaan klo 15-> sekä sunnuntaisin brunssi aikaan on parkkialueet pullollaan jo nyt. Samaan aikaan kesäisin ulkoilijat sekä saarien mökkiläiset tarvitsevat p-alueita.

Nykyinen Vanhankylän p-alue tulisi mielestäni säilyttää ja kunnostaa sekä mahdollisesti laajentaa. Lisäksi kannattaisi miettiä muiden p-alueiden laajennusten lisä laajennusta, jotta paikkoja olisi riittävästi.

Vastaus: Autopaikkoja on esitetty asemakaavan liikennesuunnitelmassa enintään noin 100 kpl, ja ajatuksena on ollut keskittää pysäköinti Stansvikintien varteen. Paikkamäärien mitoituksessa on tehty kaavavaiheessa pysäköintiselvitys. Mökkiläiset voivat joustavasti käyttää yleisiä paikkoja. Stansvikin alueen pääliikennemuodot ovat kävely ja pyöräily. Kun Kruunusillat-raiotiehanke valmistuu, aluetta palvelevat hyvät joukkoliikenteen yhteydet. Siihen asti joukkoliikenne hoidetaan bussiliikenteellä. Vertailun vuoksi Herttoniemen siirtolapuutarha-alueella on asemakaavassa osoitettu vähintään 40 autopaikkaa 180 palstaa kohden. Kumpulan siirtolapuutarha-alueella on osoitettu asemakaavassa enintään 38 autopaikkaa 171 palstaa kohden. Lauttasaaren Vattuniemessä autopaikkoja on näitä merkittävästi vähemmän. Samalla mitoituksella Stansvikissä mantereella olevaa 53 mökkiä kohden autopaikkoja olisi vain 12 kappaletta.

Voimassa olevassa asemakaavassa on lisäksi osoitettu uusi siltayhteys Pitkäluotoon. Läheisten saarien yhteysveneiden laituripaikat on suunniteltu siirtyvän Koirasaarten puolelle rakennettavaan uuteen venesatamaan. Muutoksen jälkeen saarille menevien tarve autopaikoille Stansvikin alueella poistuu. Raitiotieyhteyden valmistuessa julkisen liikenteen palvelutaso parantuu olennaisesti, jolloin yksityisautoilun tarve vähenee.

Polkujen kunnostus:

Olemassa olevia polkuja on suunnittelussa ajateltu kunnostaa. Toivottavasti tämä tullaan teemmään minimaalisesti ja säilyttämään alkuperäistä luontoa mahdollisimman paljon. On hyvä jos alueelle jäisi mahdollisimman paljon myös luonnonmukaisia metsäisiä polkuja.

Vastaus: Tahvonlahden nimeä kiertävät polut säilyvät nykyisellään. Harju on Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2015-2024 ja alueelle laaditaan erillinen hoito- ja käyttösuunnitelma.

- 1) Toivon, että Vanhakylän parkkipaikka säilyy ja tie rakennetaan keltaisen huvilan ohi
- 2) Valoa Stansvikintielle

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

- 3) *Kaadetut puut ja roskat viedään pois*
- 4) *Kaislikko ruopataan niin, että meri näkyy*
- 5) *Entistä luonnonrauhaa*

Vastaus:

- 1) Vaihtoehtoa rakentaa huoltoajoyhteys suunnitellulta bussien kääntöpaikalta kohti eteläistä patopolkua tutkitaan ja selvitetään vaatisiko se kaavamuutoksen.
- 2) Stansvikintien eteläpää on valaistu jo nyt. Jatkossa valaistus on tarkoitus ulottaa Stansvikintien eteläpäästä Knut Felixin tammikujan risteykseen. Tästä pohjoiseen suunniteltu valaistu yhteys kulkee puistoreittiä pitkin Thelninginpolun kautta Vuorilahdenpolulle, josta pääsee Koirasaarentielle. Historiallisen ympäristön valaistus halutaan pitää vähäisenä, sillä valaistus ei ole kuulunut perinteisiin kartanoympäristöihin. Myös jotkut asukkaat ja kyläyhdistys ovat toivoneet, että osa kartanoalueesta säilytettäisiin valaisemattomana. Työryhmässä päädyttiin ehdottamaan valaistavaksi kevyen liikenteen yhteyttä Stansvikintien sijaan, koska autoissa on ajovalot.
- 3) Kaadetut puut ja roskat viedään pois Vanhakylän mökkialueelta ja kartanon pihapiiristä. Metsiin jätetään lahpuuta luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.
- 4) Kaislikkoa ei voida kokonaan ruopata sen sisältämien luontoarvojen takia. Myöhemmin tutkitaan mahdollisuuksia ruoppauksiin, joiden tarkoituksena on estää Tahvonlahden pohjukan flada luontotyyppin täydellinen umpeenkasvu ja parantaa luonnonarvojen säilymistä.
- 5) Luonnonrauha pyritään turvaamaan mm. hallituilla liikennejärjestelyillä ja autottomilla alueilla. Kruunuvuorenrantaan muuttaa kuitenkin yli 13 000 uutta asukasta, joille Stansvik on yksi merkittävistä virkistysalueista. Stansvikin puistoalueiden käyttö tulee jatkossa olemaan huomattavasti nykyistä vilkkaampaa.

Busseille suunniteltu ajoreitti/kääntöpaikka jäi vähälle huomiolle: Bussiliikenteen uskotaan tai pikemminkin pelätään vilkastuvan, mutta toivon mukaan se ei tarkoita bussirallia. bussi kyllä kääntyy, on ennenkin kääntynyt, ilman että raivataan liikenneympyrä, jonka alle jää osa kasvillisuutta. Mutta ennen kaikkea, nythän suojellaan vanhoja tammia tammikujalla, mutta unohdetaan nämä uhkeat tammet, joiden ympäri siis busseilla ajettaisiin. Miten käy tammien ja juuristojen?

LUONTOARVOT KUNNIAAN! Esim. miten monta puuta jää pystyyn Vanhassa kylässä on kysymys, kun käy paikan päällä. Järkyttäviä suunnitelmia.

Vastaus: Bussien kääntöpaikka on suunniteltu säteeltään niin laajaksi, että sen sisäpuolelle jää hyvin tilaa tammien juuristolle.

Tarkastelin vielä kartan avulla (liite 2) että Uusikylän mökeistä osa on sijoitettu tulvariskialueelle alle 4 metriin. Tämä tulee nyt hyvissä ajoin tarkistaa. Alan asiantuntija sanoo, että lupaa rakentaa tai siirtää ei viranomaisilta saada, eikä siihen voida pakottaa. Tällöin tulee kysymykseen se, että kaupungin tulee tarjota vastaava, samoilla edellytyksillä oleva paikka niille mökkikunnille, jotka voivat joutua sijoitetuiksi tulvariskialueille. Tämä tulee myös kysymykseen, kun kaikki mökkiläiset eivät Vanhakylään halua sijoittaa mökkiään.

Vastaus: Kaavoitusvaiheessa noudatettiin tulvarajana +2,6 m; sitä matalammalle ei suunniteltu kastuvia rakenteita. Kastuvana rakenteena voidaan pitää kesämajan lattian alapintaa. Asemakaavassa on osoitettu Vanhakylän pohjoispäähän 4–5 uutta lähekkäistä mökkipaikkaa, joissa maanpinnan korko on alle +3 m. Mökeistä on laadittu tyyppiirustukset, joita noudattaen uudet mökit rakennetaan. Kun mökit rakennetaan tyyppiirustusten mukaan, niille ei tarvitse anoa rakennuslupaa. Tyyppiirustuksissa on osoitettu perustukset, jotka nostavat mökit irti maasta. Perustusten ansiosta lattiapinta nousee alimillakin alueilla +3 metriin, mitä voidaan pitää riittävänä.